

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/191/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2604899877
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2604899877.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zlatice Javorovej a členov senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: Q. O., rod. O., nar. XX. R. XXXX, trvalo bytom O. Q., ul. W. XXX/XX, zastúpená advokátom: JUDr. Ľubomír Schweighofer, Šafárikovo nám. 2, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: 1/ U. G., rod. E., nar. X. Q. XXXX, trvalo bytom O. Q., ul. M. R. B. XXX/X, 2/ X. G., nar. XX. U. XXXX, trvalo bytom O. Q., ul. M. R. B. XXX/X, obaja žalovaní zastúpení advokátom: JUDr. Juraj Procházka, Lakšárska Nová Ves 403, za účasti: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00151700 ako intervenienta na strane žalovaného 2/, o náhradu škody 28.095,00 eur, o odvolaniach žalobkyne, žalovaných 1/ a 2/ a intervenienta proti rozsudku Okresného súdu Senica z 21. marca 2017 č. k. 5C/95/2004-481, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti veci samej o náhrade škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného a vo vyhovujúcej časti veci samej o náhrade škody titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo vzťahu k fyzickej ujme p o t v r d z u j e .

II. V zamietajúcej časti veci samej o náhrade škody na zdraví titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo vzťahu k psychickej ujme napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovaná 1/ a žalovaný 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 11.949,81 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobkyňa má proti žalovaným 1/ a 2/ právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 1.691,11 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku; II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. žalovaným 1/ a 2/ a intervenientovi náhradu trov konania nepriznal.

Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, § 420 ods. 1 a 3 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 7 ods. 1 až 3 vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia.

Vecne dôvodil, že z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že žaloba bola podaná len sčasti dôvodne. Dospel k záveru, že nárok uplatnený žalobkyňou nie je premlčaný i keď sa žalobkyňa, resp. jej zákonní zástupcovia, dozvedeli o škode a o tom kto za ňu zodpovedá po prvýkrát už dňa 27.8.2000, kedy bola žalobkyňa pohryzená psom žalovaných 1/ a 2/, zo znaleckého dokazovania v danej veci mal však preukázané, že zdravotný stav žalobkyne s poukazom na jej fyzické zranenia, bolo možné považovať za ustálený až po ukončení jej rastu, čo je spravidla medzi 16 až 18 rokom života človeka, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 1.7.2004, teda v čase kedy mala žalobkyňa 14 rokov. Žalobkyňa

si v spore uplatnila nárok na priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a SSU, a to vo výške 20-násobku bodového ohodnotenia jej úrazu. Žalobkyňou žalovaná suma 28.095 eur pozostáva z náhrady 20-násobku bolestného v sume 2.554,27 eur a z 20-násobku SSU v sume 25.540,73 eur. Mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU žalobkyne v sume 25.540,73 eur pozostáva z dvoch častí, a to zo sumy 23.849,62 eur predstavujúcej trvalé následky na psychike žalobkyne a zo sumy 1.691,11 eur predstavujúcej trvalé následky žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy, čo sa týka keloidných jaziev.

V konaní vo vzťahu k priznaniu mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť neboli preukázané žiadne mimoriadne okolnosti odôvodňujúce jeho priznanie. Nebolo preukázané, že by dĺžka hospitalizácie žalobkyne po úraze bola výnimočne dlhá, že by došlo ku komplikáciám v priebehu liečby alebo k nutnosti opakovaných zákrokov, keď správy lekárov potvrdzujú pooperačný priebeh liečby žalobkyne za normálny a nebola preukázaná ani skutočnosť, že žalobkyňa v súvislosti s liečením úrazu prežívala zvlášť mučivé útrapy, a preto súd žalobu v časti uplatneného mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť v sume 2.554,27 eur zamietol.

Súd prvej inštancie však mal na základe vykonaného dokazovania, a to najmä Znaleckým posudkom č. 6/2015 vypracovaným znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia MUDr. Martinom Huťanom, PhD., ako i jeho výsluchom preukázané, že žalobkyňa evidentne trpí v dôsledku úrazu trvalými následkami vo sfére fyzickej ujmy, nakoľko do dnešného dňa jej zostali keloidné jazvy na tvári, teda na viditeľnom mieste tela, a preto jej súd priznal mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU, súc viazaný žalobným petitom, v ňou uplatnenej sume 1.691,11 eur predstavujúcej trvalé následky vo sfére fyzickej ujmy, keďže žalobkyňa na základe výsledkov znaleckého dokazovania až do skončenia konania nepožiadala o rozšírenie petitu žaloby v tomto smere. Čo sa týka žalobkyňou uplatneného mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU týkajúceho sa trvalých následkov na psychike žalobkyne v sume 23.849,62 eur súd dospel k záveru, že v tejto časti nie je žaloba dôvodná. Výsluchom prizvanej znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Patrície Tropek ako i jej znaleckým úkonom, ktorý je súčasťou Znaleckého posudku č. 6/2015 vypracovaného znalcom MUDr. Martinom Huťanom, PhD., mal súd preukázané, že v dôsledku úrazu u žalobkyne zistila dve poruchy, a to izolovanú fóbiu a sociálnu fóbiu. Izolovaná fóbia v prípade žalobkyne predstavuje fóbiu zo psov a sociálna fóbia predstavuje narušenie jej sebahodnotenia, teda samu seba nie je schopná vnímať bez akéhokoľvek narušenia. Táto sociálna fóbia sa podľa zistení znalkyne začala prejavovať u žalobkyne v roku 2004, teda keď mala 14 rokov. Znalkyňa však zistila, že žalobkyňa doteraz nikdy v tomto smere liečená nebola, nepodrobila sa akémukoľvek liečeniu, či už prostredníctvom psychológa, psychiatra alebo psychoterapeuta a ani znalkyňa žalobkyňa nepožiadala o liečenie. Z uvedeného súd vyvodil záver, že v čase keď žalobkyňa žila ešte pod dozorom svojich rodičov, títo nebadali nutnosť psychiatrickej liečby svojej dcéry v dôsledku pohryzenia psom žalovaných a ani samotná žalobkyňa v čase svojej dospelosti nemá potrebu a záujem o liečenie svojej údajnej psychickej traumy, hoci podľa tvrdení znalkyne izolovaná ako i sociálna fóbia sú liečiteľné. O tak vážne narušenej psychike žalobkyne ako tvrdí znalkyňa nesvedčí ani jej terajší spôsob života, kedy žalobkyňa sama bez svojich rodičov a blízkej rodiny je schopná riadne žiť a študovať na vysokej škole v tak vzdialenej krajine ako je Čína, a to bez závažnej ujmy na jej psychike. Ak by psychika žalobkyne bola tak vážne narušená ako tvrdí, tohto by s veľkou pravdepodobnosťou nebola schopná. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdenie žalobkyne, že trpí v dôsledku úrazu takou psychickou traumou, ktorá by jej bránila v bežnom spôsobe života, je účelové, a preto jej žalobu v časti mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU týkajúceho sa trvalých následkov na psychike žalobkyne v sume 23.849,62 eur ako nedôvodnú zamietol.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 257, § 262 ods. 1 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku), vecne úspechom žalovaných a intervenienta v spore vo výške 88 %, nepriznaním im náhrady trov konania z dôvodu, že v danom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v charaktere sporu, v ktorom sa jedná o náhradu škody vzniknutej žalobkyňou pohryzením psom žalovaných, a to v čase keď táto bola ešte malým dievčaťom.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podali včas odvolanie žalovaní 1/ a 2/ a to iba v jeho vyhovujúcej časti veci samej a v časti trov konania, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti zamietnutím žaloby a priznaním im náhrady trov konania v rozsahu 100%. Dôvodili, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Zotrvali na svojom stanovisku, že samotný pôvodný žalobný návrh je z vecného hľadiska nedôvodný. Pôvodne žalovaná čiastka 846.390 Sk (28.095 eur) predstavovala požadované odškodné z titulu bolestného, ohodnotené na 67,5 bodu a SSU, ohodnoteného na 650 bodov, zvýšené pre údajné splnenie zákonných dôvodov uvedených v § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. z dôvodu hodného osobitného zreteľa na 20-násobok. Zdôraznili, že v pôvodnej žalobe z 28.4.2004 žalobkyňa nijako nešpecifikovala požadovaný nárok v časti SSU, z textu

žaloby je možné vyvodiť, že požadovaný nárok spočíval výlučne vo sfére psychickej ujmy. Nárok na odškodné z titulu trvalých následkov žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy text ani petit žaloby neobsahoval. Teda pôvodná žaloba, ani upravená po rozšírení nároku na 67.416,85 eur, doručená súdu 8.9.2010 neobsahovala žalovanie nároku na odškodné z titulu trvalých následkov žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy. Vyjadrenie zástupcu žalobkyne na pojednávaní 21.2.2017, kde až po výzve súdu na jednoznačné špecifikovanie žalovaného nároku uviedol konkrétnu požadovanú čiastku, nie je možné bez jednoznačne formulovaného žalobného nároku v petite žaloby považovať za riadnu žalobu. Z uvedeného dôvodu považovali priznanie nároku na odškodné z titulu trvalých následkov žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy za nedôvodné. Žalobkyňa, resp. v čase podania žaloby jej rodičia ako zákonní zástupcovia s evidentne klamlivým úmyslom predložili súdu ako listinný dôkaz zakladajúci nárok na SSU „Posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia“ datovaný dňom 12.1.2004, v ktorom boli vyplnené obe tabuľky podľa predtlaču, teda bolestné i SSU. Bolestné bolo ohodnotené na 67,5 bodu a SSÚ na 650 bodov. Nedatované hodnotenia bolestného MUDr. D. však boli doručené vedľajšiemu účastníkovi už 12.4.2002. Tento doklad nemali žalovaní k dispozícii, bol doručený priamo vedľajšiemu účastníkovi a predložený súdu vedľajším účastníkom až po jeho vstupe do konania a teda nebolo možné zo strany žalovaných vzniesť námietku premlčania skôr. Tabuľka na ohodnotenie bolestného bola vyplnená rukou, tabuľka na ohodnotenie SSÚ bola vyplnená písacím strojom, a to evidentne dodatočne po 12.4.2004. V danom prípade ide o zrejme manipulovanie a pozmeňovanie listinných dôkazov. Z hľadiska predložených dôkazov (prepúšťacia správa zo 4.9.2000 a i.) je jednoznačne preukázané, že pooperačný priebeh bol primeraný, bez komplikácií, žalobkyňa bola z nemocničného liečenia prepustená domov v celkovo dobrom stave. Doba liečenia trvala do 15.9.2000. Podľa charakteru poranení a predpokladaného SSU bolo bezpochyby možné po prvý raz vykonať obodovanie SSU najneskôr v priebehu roku 2001, teda vtedy sa poškodená mala možnosť dozvedieť po prvý raz o škode, resp. jej rozsahu a následne v dvojročnej subjektívnej lehote mala možnosť uplatniť si náhradu škody žalobou na príslušnom súde. Hodnotenie bolestného MUDr. D. však bolo doručené vedľajšiemu účastníkovi už dňa 12.4.2002 a teda nárok bol uplatnený 12.4.2002. Preto považujú žalovaní nárok žalobkyne za premlčaný v celom rozsahu. Úvahy odvolacieho súdu o možnom rozpore námietky premlčania s dobrými mravmi považujú v danom prípade za nedôvodné. V súvislosti s právnym názorom odvolacieho súdu o potrebe určenia času, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne z hľadiska vývoja jaziev a možnosti ich obodovania súdom ustanovený znalec MUDr. Huťan v ním vypracovanom znaleckom posudku (ďalej len „ZP“) č. 6/2015 i vo svojej výpovedi pred súdom konštatoval sústavnú dynamiku tvaru a veľkosti jaziev počas celého života. Nakoniec po vyšetrení žalobkyne zvolil ohodnotenie podľa položky 431C prílohy č. 1 k vyhláske č. 32/1965 Zb. - „keloidné jazvy po poraneniach, popáleniach alebo po operačných zákrokoch podľa lokalizácie u ženy v rozsahu 30 cm² až 250 cm²“. Nikde v ZP č. 6/2015 však rozsah jaziev nešpecifikoval, pričom už len minimálny rozsah 30 cm² v tvárovej časti hlavy žalobkyne je vzhľadom na popis a rozsah rán nereálny. Povinnosti ustáliť rozsah, resp. plochu jaziev a až následne vykonať obodovanie sa znalec kulantne vyhol konštatovaním, že „... rozsah keloidov sa pohybuje v dolnej tretine hodnotenej položky.“ Príloha č. 1 k vyhláske č. 32/1965 Zb. obsahuje položku 257d - „Poškodenie obličaja sprevádzané funkčnými poruchami alebo vzbudzujúce súcit alebo ošklivosť ľahkého stupňa u ženy...“, ktorej aplikácia na daný prípad je evidentne zodpovedajúcejšia skutočnosti. Potreba určenia času, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne z hľadiska vývoja jaziev je pri rešpektovaní príslušnej právnej úpravy, teda vyhlásky č. 32/1965 Zb. a správnej aplikácii zodpovedajúcej položky uvedenej v prílohe č. 1 podľa výpovede znalca MUDr. Huťana nevylučuje, že bolo možné po prvý raz vykonať obodovanie SSU najneskôr v priebehu roku 2001, pretože už vtedy bolo zrejme, aké je „Poškodenie obličaja sprevádzané funkčnými poruchami alebo vzbudzujúce súcit alebo ošklivosť ľahkého stupňa u ženy...“, teda u žalobkyne. Príslušná právna úprava umožňuje neskôr „dobodovať“ SSU v prípade nepriaznivého vývoja jaziev, resp. iných následkov poranenia. Taktiež žalovaní považovali za nezákonné rozhodnutie súdu o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo sporových strán, za rozporné s dikciou ustanovení § 255 a § 256 ods. 1 CSP. Rozhodujúcou položkou žalovaného nároku z pôvodne žalovanej čiastky 846.390 Sk (28.095 eur) predstavovalo požadované odškodnenie z titulu SSU z dôvodu psychickej ujmy, ohodnoteného na 650 bodov (bolestné len 67,5 bodu). Upravená žaloba po rozšírení žalovaného nároku o 39.321,85 eur na 67.416,85 eur, doručená súdu 8.9.2010, neobsahovala žalovanie nároku na odškodné z titulu trvalých následkov žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy ani bolestného, len z dôvodu psychickej ujmy. Súd prvej inštancie na základe čiastočného späťvzatia žaloby v časti o zaplatenie 39.321,80 eur rozsudkom č. k. 5C/95/2004-220 z 8.2.2012 konanie právoplatne zastavil. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný nárok z titulu SSU žalobkyne z dôvodu psychickej ujmy je špekulatívny a nedôvodný od samého podania žaloby. Naopak predložené dôkazy jednoznačne dokazujú, že žalobkyňa žije plnohodnotným spoločenským

životom, vyhľadáva spoločnosť a plne si užíva života. Vykonštruované tvrdenia o sociálnej fóbii a iných traumatizujúcich psychických následkoch zážitku spojeného s úrazom vyvrátila sama žalobkyňa vlastnými fotografiami a citátmi, zverejnenými ňou na sociálnych sieťach, teda sama žalobkyňa zavinila, že konanie o rozšírenom nároku o 39.321,85 eur na 67.416,85 eur, doručené súdu 8.9.2010 sa zastavilo. Zo zvyšného žalovaného nároku z pôvodne žalovanej čiastky 846.390 Sk (28.095 eur) súd prvej inštancie priznal žalobkyni len nárok na zaplatenie čiastky 1.691,11 eur, vo zvyšku žalobu zamietol. Nepriznanie nároku na pomernú náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/ je s ohľadom na od samého počiatku sporu špekulatívne uplatnenie nároku z titulu SSU žalobkyne z dôvodu psychickej ujmy v podstatnom rozsahu žalovanej čiastky nielen v rozpore s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, ale i v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa, resp. v jej zastúpení rodičia, nepochybne nedôvodne vedome z nemorálnych dôvodov zavinili žalovaným vznik neprimerane vysokých finančných nákladov na vedenie sporu a dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia.

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie i žalobkyňa, a to iba v jeho zamietajúcej časti veci samej a v časti trov konania, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti priznaním žalobkyni nároku na náhradu škody v plnej výške a zaviazaním žalovaných na náhradu trov konania. Dôvodila, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP). Prvým rozsudkom v predmetnej veci súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol (rozsudok z 8.9.2008 č. k. 5C/95/2004-93). Poukázala na skutočnosť, že v konaní pred súdom prvej inštancie na pojednávaní 4.7.2008 žalovaná 1/ popierala, že by vedela o prítomnosti žalobkyne u nich doma, avšak podľa jej vysvetlenia podaného hneď po udalosti obsiahnutého vo vyšetrovacom spise OO PZ Šaštín Stráže č. TS PZ - ORD 184/2000 mala žalovaná 1/ vedomosť o tom, že žalobkyňa sa nachádzala v záhrade domu žalovaných, čo potvrdzuje jej výpoveď a napriek tomu, že vyšetrovací spis bol súčasťou predmetného súdneho spisu, žalovaná 1/ na pojednávaní výslovne popierala, že by vedela o tom, že sa žalobkyňa nachádzala v ich dome. Výpoveď syna žalovaných P. G. na pojednávaní 8.9.2008 taktiež nie je zhodná s tým, čo uviedol ešte v deň kedy pes napadol žalobkyňu, v skoršej výpovedi uviedol, že v žiadnom prípade si žalobkyňa psa nijako počas hry nevšimla, ani ho žiadnym spôsobom neodráždila, pričom na pojednávaní 8.9.2008 vypovedal, že útok psa vyprovokovala žalobkyňa. Vzhľadom na uvedené obe výpovede vykonané na pojednávaní 4.7.2008 a 8.9.2008 je potrebné považovať za účelové, zavádzajúce a klamlivé a podľa názoru žalobkyne súd nemal na tieto v súvislosti s ďalšími dôkazmi vôbec prihliadať, keď skoršia výpoveď má ako podľa názoru žalobkyne tak aj podľa názoru odvolacieho súdu rozhodne vyššiu výpovednú hodnotu ako výpovede uskutočnené pred súdom 8 rokov po udalosti. Odvolací súd (v uznesení zo 6.10.2009 č. k. 10Co/88/2009-139, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie) konštatoval, že tvrdenia týchto svedkov sú v zjavnom rozpore so skutočnosťou a v rozpore s logikou fungovania ľudskej pamäte, tiež konštatoval, že základ nároku na náhradu škody v tejto veci vo vzťahu k žalovaným daný je. Žaloba bola súdom prvej inštancie zamietnutá aj po druhý krát (rozsudkom z 8.2.2012 č.k. 5C/95/2004-220) z dôvodu, že žalovaný ako aj intervenient vzniesli v roku 2011 po viac ako 7 rokoch od podania žaloby námietku premlčania nároku žalobkyne. Žalobkyňa sa odvolala a odvolací súd druhý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (uznesením z 30.10.2013 č. k. 10Co/78/2012-276). Poukázal na možnosť posudzovať vznesenú námietku premlčania ako rozpornú s dobrými mravmi a taktiež vyslovil názor, že je nevyhnutné preskúmať začatie plynutia premlčacej doby za pomoci výsluchu lekára s príslušnou odbornosťou, nakoľko tieto úkony zo strany súdu prvej inštancie vôbec neboli uskutočnené. Žalobkyňa poukázala na správanie sa zákonnej sudkyne a právneho zástupcu žalovaných na pojednávaní 8.2.2012, na ktorom žalobkyňa po predbežnom vyhodnotení sporu zo strany súdu vzala z opatrnosti sčasti svoj návrh späť, avšak právny zástupca žalovaných sa na pojednávaní vyjadril, že s čiastočným späťvzatím žaloby nesúhlasí. K súhlasu s čiastočným späťvzatím zo strany právneho zástupcu žalovaných došlo až na pokyn jeho vlastných mandantov, t. j. žalovaných. Je zrejmé, že právny zástupca žalovaných si bol dobre vedomý skutočnosti, že v prípade rozhodovania o celom nároku vo výške 67.416,85 eur, by mohol v mene žalovaných uplatniť a vyčíslieť trovy konania z omnoho vyššej čiastky. Veľmi závažnou skutočnosťou je však fakt, že právny zástupca žalovaných zrejme disponoval vedomosťou o spôsobe konečného rozhodnutia súdu, nakoľko v opačnom prípade by vysloveným nesúhlasom riskoval v prípade prehry vysoké trovy konania, ktoré by museli hradiť jeho klienti. Nejednalo sa o žiadne uznanie premlčania zo strany žalobkyne a súd dotknutým tvrdením hrubo porušuje právo žalobkyne na spravodlivý súdny proces, keď takýmito údajnými tvrdeniami žalobkyne súd prvej inštancie zavádza

odvolací súd. Žalobkyňa bola názoru, že konajúci súd hrubo porušuje právo na spravodlivý súdny proces, keď v odôvodnení svojho rozsudku pod bodmi 22 a 24 opätovne konštatuje nepravdivé a už raz vyvrátené tvrdenia, vo vzťahu ku ktorým odvolací súd vyslovil svoj právny názor (konštatoval nepravdivosť neskorších výpovedí). Pod bodmi 25 a 26 súd prvej inštancie poukazuje na výpovede svedkov, ktorých dôveryhodnosť a odbornosť žalobkyňa namietala, nakoľko sa jedná o rodinných priateľov žalovaných a súčasne sa nejedná o odborníkov-kynológov, ktorí by boli spôsobilí posúdiť povahu psa a zároveň vonkoncom nejde v tomto prípade o povahu psa, ale o povinnosť žalovaných správať sa a držať chované zvieratá tak, aby predchádzali vzniku škody najmä na zdraví. Žalobkyňa nikdy v žiadnom momente nepochybovala o dôvodnosti svojho nároku na náhradu škody, ktorého základ spočíva v bodovom ohodnotení bolestného a SSU, pričom uplatňovaný nárok je 20-násobkom tohto bodového ohodnotenia. Nikdy neuznala, že v časti, v ktorej vzala žalobu späť je nárok uplatnený žalobou premlčaný. Nárok je stále totožný a žalobkyňa len upravila násobenie vo vzťahu k dotknutému nároku. Svoj návrh vzala v časti späť v nadväznosti na priebeh konania a správanie sa súdu a účastníkov, ktoré v nej vzbudili vážnu obavu o výsledok sporu, keďže sa dôvodne domnievala, že súd jej žalobu opätovne zamietne a mala obavy z vysokých trov konania. Poukázala na rozpornosť, protirečivosť a nelogickosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a najmä na jeho výrazné nedostatky spočívajúce v konštatovaní dôkazov, ktoré boli zo strany odvolacieho súdu už raz odmietnuté ako nepravdivé. Súd prvej inštancie vypočul ako svedkov - odborníkov z oblasti medicíny, ktorých výpovede jednoznačne preukázali, že u žalobkyne ako u dieťaťa nebolo možné ustáliť SSÚ skôr, nakoľko sa jednalo o dieťa pred pubertou. Všetci prizvaní znalci bola opakovane spochybňovaní zo strany žalovaných a intervenienta, pričom súd prvej inštancie na uvedené invektívy nijako nereagoval. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že intervenient veľmi pochybným spôsobom napádal a spochybňoval znalcov okrem iného aj tým, že predložil súdu vyjadrenie MUDr. Miroslava Čerňana, znalca z odboru liečba alkoholizmu a toxikománie a gerontopsychiatra, ktorý žalobkyňu nikdy nevidel a nehovoril s ňou, avšak poukazuje na jej život zachytený na fotkách z facebooku. Žalobkyňa predložila vyjadrenie znalca MUDr. Huťana, vo vzťahu ku ktorému intervenient použil v priebehu konania obzvlášť hrubé konštatovania. Znalčka MUDr. Tropek vzhľadom na správanie sa intervenienta, ktoré súd toleroval, záverom svojej výpovede odmietala odpovedať na otázky právneho zástupcu žalovaných a intervenienta. MUDr. Tropek u žalobkyne konštatovala „úzkostne fobickú diagnostickú jednotku, ktorá vznikla a vyvinula sa v posledných desiatich rokoch ako psychopatologický dôsledok úrazu a zážitku z roku 2000“ a uvedenú ohodnotila počtom bodov 600. Na pojednávaní 15.11.2016 znalčka dôsledne vysvetlila z čoho vychádzala pri uskutočnení znaleckého úkonu a opísala správanie žalobkyne; žalobkyňa sa prehnane líčila a zaoberá sa svojím vzhľadom a oblečením, pričom uvedenú označuje znalčka už pojmom obsesia. Zároveň konštatovala, že žalobkyňa má problém nadväzovať nové vzťahy, nevyhľadáva vzťahy nové, prejavuje sa u nej perfekcionizmus v súvislosti s jej zovňajškom, je sociálne stiahnutá, pridržiava sa svojich zabehnutých kolají a ťažko sa adaptuje na nové prostredie, bojí sa psov a pokiaľ nedôjde v prípade žalobkyne k liečbe, tak v priebehu 5 až 10 rokov sa môže dostať do stavu, že nebude schopná vychádzať von a bude sa úplne izolovať. Záverom výsluchu MUDr. Tropek opakovane konštatovala, že osobnosť žalobkyne je formovaná traumatickým zážitkom z detstva. Na dotknutom pojednávaní hneď v nadväznosti na podaný znalecký úkon a vysvetlenie znalčky súd vypočul syna žalovaných P. G., ktorý fotkami z profilu žalobkyne na sociálnej sieti Facebook preukazoval, že žalobkyňa vedie normálny život, nie je nijako traumatizovaná, ani utiahnutá. Po otázkach položených zo strany právneho zástupcu žalobkyne však vyšlo najavo, že svedok žalobkyňu nestretol od detstva, nehovoril s ňou a o živote žalobkyne vonkoncom nič nevie. Je ťažko uveriteľné, že zo strany súdu bol vôbec pripustený dôkaz - fotografie zo sociálnej siete od svedka, ktorý žalobkyňu od detstva nestretol a nehovoril s ňou (čo je prinajmenšom 10 rokov) a prikladá tomuto dôkazu rovnakú váhu ako uskutočnenému znaleckému úkonu. Zarážajúce je, že súd záverom bodu 48 napádaného rozsudku konštatuje, že psychika žalobkyne nie je tak vážne narušená a nebráni jej v bežnom spôsobe života. Záverom bodu 36 súd konštatoval, že znalčka mala uviesť, že žalobkyňa je pozitívne motivovaná uvádzať svoj zdravotný stav horší ako reálne je, čo mala znalčka zistiť jednak testovacími metódami a jednak na základe svojich osobných pracovných skúseností a dĺžkou praxe. Toto konštatovanie je nesprávne zaprotokolované, keď v zmysle otázky č. 11 uvedenej v zápisnici z 15.11.2016 na str. 5 sa intervenient opýtal znalčky ako sa znalčka „vyporiadala s otázkou, že žalobkyňa je pozitívne motivovaná uvádzať svoj zdravotný stav horší ako je“. Jedná o sugestívnu otázku, ktorej obsahom je odpoveď na ňu, pričom znalčka na uvedenú otázku odpovedala tak, že by bola zlým psychiatrom, ak by uvedenú skutočnosť v rámci znaleckého úkonu nevedela odhadnúť. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadala žalobkyňa odvolací súd, aby si zabezpečil zvukový záznam z dotknutého pojednávania z 15.11.2016. Znalčka nikde vo svojom znaleckom úkone neuvádzala, že by žalobkyňa mala byť akýmkoľvek spôsobom pozitívne motivovaná uvádzať svoj

zdravotný stav horší ako reálne je. Znalčkyňa objektívne konštatovala vyššie uvedenú psychickú poruchu žalobkyne spôsobenú práve uvedeným úrazom, ktorý nevyplýva a nie je prejavom jej osobnosti. Právny zástupca žalobkyne navrhol ďalšie znalecké dokazovanie vo vzťahu k psychike žalobkyne, avšak tento návrh súd prvej inštancie zamietol. Vo vzťahu k sume bolestného súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa nezažívala mučivé útrapy a neboli preukázané mimoriadne okolnosti zvýšenia náhrady za bolesť. Podľa názoru žalobkyne, napadnutie dieťaťa psom je jednoznačne mimoriadna okolnosť hodná osobitného zreteľa, nehovoriac o napadnutí tak citlivej oblasti ako je tvár. Dieťa je v zmysle príslušných právnych predpisov chránenou osobou, je obzvlášť dôležité najmä pri deťoch predchádzať škode a pri vzniku škody zohľadniť, že sa jedná o objekt, ktorý požíva vyššiu mieru ochrany, keďže sa nevie a nemôže brániť sám. Súd žalobkyňi náhradu škody z titulu SSU z titulu psychickej ujmy nepriznal vôbec, napriek tomu, že bodové ohodnotenie znalkyne korešpondovalo s pôvodným bodovým ohodnotením, ale konštatoval, že tvrdenia žalobkyne, že trpí v dôsledku úrazu takou psychickou traumou, ktorá by jej bránila v bežnom spôsobe života, je účelové. Znalčkyňa však jasne a jednoznačne objasnila príčinu traumy a jej následky a prognosticky odhadla psychický stav žalobkyne, ak sa nepodrobí liečbe. Liečba psychickej poruchy v podobe psychoterapie nie je zadarmo, pričom znalčkyňa zároveň vyjadrila neistotu, či sa porucha u žalobkyne dá vyliečiť (1. ods na str. 6 zápisnice o pojednávaní 15.11.2016). V prípade nevyhnutnosti liečiť psychickú poruchu medikamentózne, dochádza u pacienta k výraznému obmedzeniu spôsobu života. Žalobkyňa má za to, že bolo jednoznačne preukázané, že požadovaný zvýšený nárok SSU v časti psychickej ujmy má oporu v skutkovom stave, pričom netreba opomínať, že žalobkyňa si trauma z detstva poniesie so sebou celý život. Súd ignoroval zistenia konštatované kvalifikovaným odborníkom, znalcom z odboru psychiatria a v rozpore s týmito skutočnosťami konštatuje účelovosť tvrdení žalobkyne vo vzťahu k psychickej traume. Celé konanie sa vyznačovalo mimoriadne neštandardnými okolnosťami, ktoré žalobkyňu veľmi traumatizovalo a pre ktoré sa opäť rozhodla súhlasiť s pojednávaním v jej neprítomnosti, bola opakovane napádaná písomnými podaniami, boli spochybnené jej tvrdenia, že vošla k žalovaným s ich vedomím, žalovaní uvádzali tvrdenia v rozpore s ich predchádzajúcimi svedeckými výpoveďami, ich právny zástupca a intervenient napádali lekárov a znalcov. Okrem zákonných odvolacích dôvodov sú v tomto prípade namieste aj dôvody morálne, pre ktoré v žiadnom prípade nie je možné akceptovať výrok a odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, už tretieho v poradí a vonkoncom nemožno akceptovať postup súdu a postup ostatných účastníkov konania. Už skutočnosť, že pre tento skutok nebolo vznesené obvinenie voči konkrétnej osobe, je mimoriadne znepokojujúce. Postup súdu a účastníkov v konaní nie je možné nijako pochopiť, pokiaľ človek disponuje aspoň minimálnou empatiou a úctou k ľudskému životu a zdraviu. V zmysle zásady „základom výkladu práva je zdravý rozum“ je nevyhnutné konštatovať jednoduché fakty. Malé 9-ročné dieťa bolo na návšteve u žalovaných - rodinných známych, s vedomím pani domácej. Nie je pravdou tvrdenie žalovaných, že mali psa, ktorý je prítulný a vychovaný ako rodinný pes, nakoľko dobermana je treba považovať za útočného psa. V skutočnosti ide o bojové plemeno a vonkoncom tento pes nebol vyšľachtený ako rodinný. Žalovaní, pokiaľ si uvedeného psa obstarali, mali nad ním držať náležitý dohľad a zúčastňovať sa pravidelných výcvikov; nie je zodpovednosťou tretích osôb dávať si pozor na psov, ale je zodpovednosťou vlastníka držať chovaného psa tak, aby neublížil ostatným. Žalovaní si túto povinnosť nespĺnili a ich pes dohrýzol dieťa, chránenú osobu. Po útoku psa vypovedali žalovaní a ich rodinní príslušníci v súlade so skutkovým dejom ako sa stal a neskôr pred súdom klamali, čo bola pre dohryzené dieťa ďalšia obrovská trauma. Súd však nepreskúmal tvrdenia žalovaných a nepochopiteľne ustálil, že neklamali a ich neskoršia výpoveď je pravdivá ako skoršia. Po vrátení veci súd žalobu po siedmich rokoch konania zamietol a to bez náležitého ustálenia si plynutia premlčacej doby a bez jediného dôkazu. Po opätovnom už druhom vrátení veci na súd prvej inštancie bolo konanie mimoriadne neštandardné, žalovaní a právni zástupcovia útočia na odborníkov, súd prikladá fotografiám z facebooku väčšiu váhu ako znalcom. Fotografia zachytáva krátky úsek života, ktorý je len útržkovitou informáciou a vonkoncom nie obrazom psychiky dieťaťa. Práve naopak je to dôkaz toho, že aj takto psychicky ťažko skúšaná osoba sa snaží zapojiť nejakým spôsobom do reálneho života. Medzitým z dohryzeného dieťaťa vyrástla traumatizovaná mladá žena, ktorá sa už na Slovensko vrátiť nechce a neverí súdom a podľa všetkého ani ľuďom. Je evidentné, že ani súd ani žalovaní a ani intervenient nevidia živú bytosť, malé dievča s dohryzenou tvárou. Nemajú predstavu a vizuálny vnem dieťaťa, ktoré v momente po útoku malo odhryznutú časť líca na kosť, časť kože jej voľne visela z tváre, bola zakrvavená s obnaženými ďasnami a zubami a ktorej otec pri pohľade na ňu stratil vedomie. Táto osoba a skutkový dej je evidentne pre súd a žalovaných spolu s intervenientom len predmet konania, vo vzťahu ku ktorému nevnímajú mimoriadnosť situácie. Zároveň súd prvej inštancie v rámci tretieho rozhodovania o veci napriek znalcom konštatovanej psychickej traume uzavrie svoj rozsudok konštatovaním o účelovosti tvrdení postihnuteho dieťaťa, ktoré medzičasom za 12 rokov trvania sporu

vyrástlo. Súd podľa názoru žalobkyne neprístupoval k sporovým stranám počas pojednávania nestranne. Dieťa s doživotnými fyzickými aj psychickými následkami, ako objekt chránený zákonom, je mimoriadnou okolnosťou samou o sebe, ktorá je dôsledkom porušenia povinnosti žalovaných držať chované zvieratá tak, aby nikomu neublížilo. Zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu sú v plnom rozsahu na strane žalovaných splnené, je tu objekt, ktorému je nevyhnutné priznať ochranu vo zvýšenej miere a súčasne dotknutý objekt má vážne trvalé následky na fyzickom ale najmä psychickom zdraví, čo potvrdili znalci.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie aj intervenient, a to so súhlasom žalovaných 1/ a 2/ (zo 7.4.2017), iba vo vyhovujúcej časti veci samej a v časti trov konania, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti zamietnutím žaloby a priznaním žalovaným aj intervenientovi pomernej náhrady trov konania. Uviedol, že sa stotožňuje s väčšinou záverov súdu prvej inštancie, niektoré závery však nepovažuje za správne právne posúdenie veci. Namietal i k priznanej sume 1.691,11 eur, že súd sa pri odôvodnení priznanej sumy nevyjadril, aký násobok zvýšenia tzv. základného odškodnenia považuje za dôvodný a z akého počtu bodov pritom vychádzal. Súd mal najskôr vyriešiť a uviesť, z akého počtu bodov pri zvýšení vychádzal, aké zvýšenie (násobkom tohto bodového ohodnotenia) považuje za dôvodné a primerané a až následne konštatovať viazanosť súdu žalobným petitom (viazanosť súdu žalobným petitom považuje za správny právny záver súdu). Pri postupe aký zvolil súd, t. j. uvedenie iba príslušnej posledne žalovanej čiastky, nie je jednoznačne preskúmateľné, či súd vychádzal z 20-násobku požadovaného poslednou úpravou žaloby a ani to, aký počet bodov považoval za smerodajný pri svojich úvahách. Vzhľadom na to, že odôvodnenie rozsudku postráda v tomto smere výpočet (číselné vyjadrenie postupu, akým sa dospelo k výsledku), bola napadnutá priznaná suma v celosti. Ak súd považoval za primerané 20-násobné zvýšenie z počtu bodov za fyzické následky na zdraví (jazvy) ustálených znaleckým dokazovaním, tak takto vykonané zvýšenie považujú za neprimerane vysoké a napádajú takýto násobok, považujú ho za nesúladný s porovnateľnou judikatúrou. Poukázali napr. na 8Cdo 9/2014, kde Najvyšší súd SR sa vyjadril k 20-násobnému zvýšeniu odškodnenia za SSU tak, že 20-násobné zvýšenie nie je vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu a vykonanému znaleckému dokazovaniu primerané a stotožnil sa so závermi krajského súdu o 7-násobnom zvýšení, išlo o žalobcu, kde bolo znalecky preukázané, že sa nemôže sústrediť ani na ľahšie domáce práce, musí žiadať príbuzných o pomoc, má depresívne poruchy, problémy so spánkom, je frustrovaný sexuálnym zlyhávaním a telesnými bolesťami; nachádza sa v starostlivosti odborných lekárov (ortopéd, neurológ, psychiater) a prognóza vývoja zdravotného stavu je nepriaznivá; má výpadky pamäte v pomerne mladom veku (52 rokov v čase úrazu), ochrnutú a poškodenú ľavú stranu tela, pričom počet bodov bol určený na 2075 (čiže značne presahujúci počet bodov v tomto konaní). Intervenient mal za to, že výrazné zvýšenie (v desaťnásobkoch) nenáleží osobe, ktorá je podľa vykonaného dokazovania plne sebaobslužná, schopná samostatného života bez nutnosti dopomoci a bez nutnosti trvalého lekárskeho dohľadu. Považujú za potrebné brať na zreteľ aj to, že zvýšenie bolo priznané fakticky za jazvy, teda nie za následky majúce dopad na funkčnosť orgánu, resp. časti tela. Stotožnili sa so závermi súdu, že súdom vykonané dokazovanie (napriek hodnoteniu vypracovanému MUDr. Tropek) nenasvedčuje narušenie psychiky žalobkyne v takom rozsahu a intenzite, aby jej bránila v bežnom spôsobe života. Hodnotenie MUDr. Tropek (ktorá z hľadiska procesného nebola súdom ustanoveným znalcom) je navyše zmätočné, pretože napriek zadaniu, ktoré jej adresoval znalec MUDr. Huťan a ktoré výslovne smerovalo k hodnoteniu podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. použila táto lekárka položky zo zákona č. 437/2004 Z. z.. Žalujúca strana za účinnosti CSP nepredložila žiadny posudok psychiatra s bodovým ohodnotením podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. a ani neosvedčila, že by jej v tom nejaké okolnosti bránili. Intervenient poukázal na to, že pojednávanie 15.11.2016 (na ktorom bola vypočutá MUDr. Tropek) bolo odročené s poskytnutím lehoty na predloženie dôkazov s poukazom na § 153 CSP. Súd tiež uviedol, že nárok žalobkyne premlčaný nie je, s čím sa plne intervenient nestotožňuje. Súd uviedol, že zo znaleckého dokazovania v uvedenej veci mal za preukázané, že zdravotný stav žalobkyne s poukazom na jej fyzické zranenia, bolo možné považovať za ustálený až po ukončení jej rastu, čo je spravidla medzi 16 až 18 rokom života človeka, pričom žaloba bola podaná na súd 1.7.2004, teda v čase, kedy mala žalobkyňa 14 rokov. Uvedené konštatovanie súdu však nemožno vzťahovať na náhradu za bolesť. Vyjadrenia znalca ohľadom vzťahu ukončenia rastu a ustálenia zdravotného stavu sa vzťahovalo jednoznačne k hodnoteným jazvám žalobkyne (konsolidácii jaziev), teda vzťahovalo sa na oblasť SSU, čo je samostatný nárok. Poukázali na výpoveď znalca MUDr. Huťana a ním podaný znalecký posudok. Vo vzťahu k tvrdeným následkom na psychike intervenient zvýrazňoval, že neexistuje lekársky záver, ktorý by sa vyjadroval explicitne k momentu ustálenia zdravotného stavu vo vzťahu k tejto časti prípadného SSU. Hodnotenie vykonané psychiatričkou MUDr. Tropek neobsahuje moment ustálenia zdravotného stavu, teda kedy bolo možné zhodnotiť prípadný dopad úrazu na psychiku žalobkyne, ale lekárka v zásade

prezentuje, že do roku 2004 nebolo spoločenské uplatnenie narušené v súvislosti s duševnou poruchou a hodnotí až následné obdobie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa navštívila odborníka (konkrétne psychológa) iba raz a to už pol roka po úraze, čiže v roku 2001, avšak žaloba bola podaná napriek tomu až v roku 2004. Vo vzťahu k náhrade za bolesť však preukázateľne muselo dôjsť k ustáleniu stavu oveľa skôr než konštatuje súd, nakoľko v danom prípade bola bolesť žalobkyne po prvý raz hodnotená najneskôr v apríli 2002, keďže dňa 12.4.2002 bol do poisťovne intervenienta doručený lekársky posudok o bolestnom, vypracovaný MUDr. D. (počet bodov 67,5). V tejto súvislosti zdôraznil, že žalobkyňa bola prepustená z nemocnice v septembri 2000, podľa dôkazov v dobrom stave, bez komplikácií, s primeraným pooperačným priebehom, s kľudnými ranami, s extrahovanými stehmi a ďalší priebeh bol bez nejakých následných zákrokov, resp. reoperácií. Vychádzajúc z dátumu 12.4.2002, kedy bol lekársky posudok o bodovaní bolesti doručený do poisťovne, tak je nárok žalobkyne na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť premlčaný (dvojnásobná subjektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 O. z. márne uplynula najneskôr 12.4.2004, pričom žaloba bola doručená súdu 1.7.2004). Z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna skutočnosť, ktorá by moment ustálenia zdravotného stavu vo vzťahu k vytrpeným bolestiam posúvala na neskorší moment. O osobe (osobách), ktoré podľa názoru žalobkyne za škodu zodpovedajú, vedela žalobkyňa, resp. jej zákonní zástupcovia hneď v deň úrazu, keďže žalovaných osobne poznali. Súd vedomosť o zodpovednom subjekte takto správne vyhodnocuje. Intervenient mal teda za to, že súd nesprávne vyhodnotil otázku premlčania. Stotožnil sa však plne so závermi súdu o nedôvodnosti mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť, avšak mal za to, že súd mal inak vyhodnotiť otázku premlčania tohto nároku, a to prednostne, pred posudzovaním dôvodnosti (právneho základu a výšky) nároku. Poukázal na správanie žalujúcej strany, keď žalobkyňa v žalobe tvrdila, že prvý posudok o bolestnom a SSU bol vypracovaný 12.1.2004, ktoré tvrdenie sa však preukázalo ako (čiastočne) nepravdivé, nakoľko posudok o bolestnom a posudok o SSU, hoci sa nachádzali na jednom tlačive, boli vyhotovené v rôznom čase (a rôznymi lekármi). Najskôr bola vyplnená len vrchná časť - vrchná tabuľka tlačiva (hodnotenie bolesti MUDr. D.). Toto hodnotenie bolestného MUDr. D. nebolo datované, avšak ako už intervenient uviedol, bolo doručené intervenientovi 12.4.2002 (t. j. bolesť musela byť logicky hodnotená ešte predtým). Až 12.1.2004, t. j. cca 3 a pol roka po úraze vypracoval MUDr. S. obodovanie SSU, vpísal hodnotenie do pôvodného tlačiva. Konanie žalobkyne, resp. jej zástupcov, ktorí využili skutočnosť, že bodovanie bolesti nebolo datované a dátum 12.1.2004 prezentovali ako dátum prvého bodového ohodnotenia bolesti aj SSU považuje intervenient za zavádzajúce a nekorektné. Intervenient vstúpil do konania ako vedľajší účastník až v marci 2011, pričom hneď pri prvom úkone v liste z 24.3.2011, ktorým oznámil svoj vstup do konania, zároveň vzniesol námietku premlčania. V tom čase ešte nebol oboznámený s celým obsahom súdneho spisu a námietku premlčania bližšie odôvodnil v liste z 21.7.2011, pričom v prílohe tohto listu doručil súdu dôkaz, preukazujúci premlčanie práva žalobkyne minimálne v časti náhrady za bolesť a to lekársky posudok o bolestnom, doručený do ich poisťovne 12.4.2002. Na základe toho vzniesli aj žalovaní túto námietku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti (teda riadne a bezodkladné vznesenie námietky premlčania a naopak zavádzajúce správanie žalujúcej strany v tomto smere) nepovažuje námietku premlčania za rozpornú s dobrými mravmi - toto uvádza z opatrnosti, vzhľadom na predchádzajúce úvahy odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom rozhodnutí z 30.10.2013. V časti o trovách konania žiadali rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP in fine. Konanie je v zásade klasickým prípadom žaloby na náhradu škody na zdraví, pričom žalujúca strana sa domáhala tzv. mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a SSU, nie tzv. základného odškodnenia, čiže si musela byť právne zastúpená žalobkyňa vedomá toho, že pre prevažný úspech v spore by jej prípad musel byť zhodnotený ako prípad hodný osobitného zreteľa, a to čo do bolesti a čo do zdravotných následkov a samotný vek poškodeného bez zreteľa na ďalšie okolnosti takýto nárok nezakladá. Preto nepovažoval intervenient odôvodnenie súdu ohľadom trov s poukazom na maloletosť žalobkyne v čase podania žaloby a mechanizmus vzniku poškodenia (pohryzenie psom - teda bez úmyselného zavinenia žalovanými) za také okolnosti, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania. V súvislosti s rozhodnutím o trovách konania navrhol prihliadnuť na skutočnosť, že žalobkyňa procesne zavinila svojou dispozíciou žalobným návrhom zastavenie konania v časti 39.321,85 eur.

5. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobkyne vyjadrili tak, že odvolanie žalobkyne považujú za nedôvodné v celom rozsahu, žalobkyňa resp. jej právny zástupca účelovo prekrucujú v priebehu dokazovania preukázané skutočnosti. Žalovaní zopakovali svoje stanovisko vyjadrené v ich odvolaní. K záverom MUDr. Tropek poukázali na jej výpoveď pred prvostupňovým súdom, kde opakovane sama zdôraznila, že ona znalecký posudok nepodávala, žalovaným nie je jasné, ako mal súd posudzovať jej vyjadrenia v ZP č. 6/2015, ktorými obsiahlo argumentuje žalobkyňa vo svojom odvolaní.

K odvolaniu intervenienta uviedli, že sa s jeho obsahom a právnou argumentáciou plne stotožňujú. Čo sa týka argumentácie intervenienta ohľadom nepriznania náhrady trov konania žalovaným 1/ a 2/ a intervenientovi, poukázali na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov SR, napr. na uznesenie KS Trnava č.k. IOCo/74/2016 a uznesenie KS Trnava č.k. 10Co/75/2016, kde sám KS Trnava ako odvolací súd konštatuje, že kto bezdôvodne zaviniť, že sa konanie zastaví, je povinný nahradiť trovy konania vzniknuté druhej strane.

6. Žalobkyňa reagovala na vyjadrenie žalovaných k odvolaniam tak, že vyjadrenia právneho zástupcu žalovaných sú podľa jej názoru za hranicou akceptovateľnosti a je na mieste vyjadriť sa k tam uvedeným hrubým obvineniam a útokom na osobu žalobkyne, jej rodiny a na lekárov, ktorí boli v súdnom konaní súčinní ako znalci. Žalovaní prostredníctvom právneho zástupcu opakovane a závažným spôsobom útočia na žalobkyňu a jej rodinu, obviňujú ju z klamstiev, z marenia súdneho konania, obviňujú a hrubo napádajú znalcov a odborníkov z oblasti chirurgie a znalkyňu z oblasti psychiatrie. Žalobkyňa údajne prekrucuje preukázané skutočnosti, nemá trvalé následky, žalobu nie je možné považovať za riadnu, nároky žalobkyne sú premlčané, rodičia žalobkyne údajne pozmeňujú a manipulujú dôkazy, rozsah poranení určený znalcom je údajne nereálny a podanie žalovaných spochybňuje aj výpoveď znalkyne z oblasti psychiatria. Realita je taká, že pes vo vlastníctve žalovaných dohrýzol deväťročného dieťa, ktoré má jazvy a psychickú traumu, pričom na súde bolo toto dieťa opakovane traumatizované. Žalovaní spolu s právnym zástupcom pred súdom opakovane a preukázateľne klamali (konflikt výpovedí žalovanej 1/ v trestnom konaní a neskôr v konaní pred súdom), na vyvrátenie zistení psychiatričky predložili fotky z facebooku, útočia na znalca MUDr. Huťana tak hrubo, že sa tento musí legitímne písomne brániť a znalkyňa po položených otázkach vzhľadom na ich znevažujúcu povahu odmietla odpovedať. Žalobkyňa sa domnieva, že uvedený spôsob správania sa účastníkov a vedenie konania sú neakceptovateľné a advokát, ktorý sa dopustí uvedeného konania, koná v rozpore so stavovskými predpismi Slovenskej advokátskej komory. Uvedené podanie je hrubo znevažujúce, útočné a klamlivé, pričom na strane žalobkyne je na mieste zaoberať sa ďalšími prípustnými prostriedkami obrany proti vyššie uvedenému konaniu žalovaných a ich právneho zástupcu. Žalobkyňa odmieta ďalej tolerovať konanie žalovaných a ich právneho zástupcu, keďže je podľa nej v právnom štáte nemysliteľné, aby ako obeť škodlivej udalosti bola napádaná tak hrubým a znevažujúcim spôsobom. Žalobkyňa žiada Krajský súd v Trnave, aby tento na podanie žalovaných neprihliadal. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov, má advokát postupovať pri výkone advokácie tak, aby neznižoval dôstojnosť advokátskeho stavu, v záujme čoho je povinný dodržiavať profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis komory. Vyjadrenia právneho zástupcu žalovaných prekračujú rámec profesijného správania a hrubo útočia na všetky zúčastnené osoby. Právny zástupca žalovaných nie je osobou, ktorá je oprávnená hodnotiť v tomto smere vyjadrenia a postup zúčastnených osôb, právomoc hodnotenia obsahu dôkazov môže mať a má jedine príslušný súd, ktorý vo veci rozhoduje. V súvislosti so skutkovou stránkou veci žalobkyňa v plnom rozsahu poukázala na svoje odvolanie.

7. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O. s. p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 a § 360 ods. 3 CSP), oprávnenými subjektmi - stranami a intervenientom (§ 359 a § 360 ods. 2 CSP), v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), a to na pojednávaní, na ktorom okrem správy o priebehu doterajšieho konania zopakoval dokazovanie a dospel k záveru, že je dôvodné sčasti napadnutý rozsudok potvrdiť a sčasti zmeniť.

Predmetom prieskumu v tomto odvolacom konaní je v poradí tretí rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej.

Žalobou z 28.6.2004, doručenou súdu prvej inštancie 1.7.2004, sa (v čase začatia konania) ešte maloletá žalobkyňa domáhala na žalovaných uloženia im povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť jej 846.390

niekdajších Sk (28.095 eur). Uviedla, že výška jej nároku na náhradu škody je titulom bolestného jej 4.050 Sk (67,5 bodu x 60 Sk), titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 39.000 Sk (650 bodov x 60 Sk) a keďže ide podľa nej o prípad hodný osobitného zreteľa, navrhla mimoriadne zvýšiť odškodnenie za bolesť a SSU na dvadsať násobok základného bodového ohodnotenia t.j. na sumu 861.000 Sk, z ktorej sumy bola uhradená iba suma 14.610 Sk, v tejto súvislosti v žalobe ako dôkaz navrhla listy intervenienta z 22.4.2002 a 24.2.2003, tvoriace prílohu žaloby, podľa ktorých jej bolo vyplatených 4.050 Sk a 10.560 Sk, spolu 14.610 Sk. Z uvedeného je zrejmé, že náhrada škody na zdraví jej bola v rozsahu tzv. základného bolestného (4.050 Sk) zaplatená celkom a v rozsahu tzv. základného SSU čiastočne (10.560 Sk) pred podaním žaloby a žalobou sa žalobkyňa domáhala doplatenia náhrady škody na zdraví titulom SSU (39.000 Sk - zaplatených 10.560 Sk = 28.440 Sk) a titulom mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za bolesť a SSU dvadsaťnásobku základného bodového ohodnotenia.

Na základe uvedeného sa zo strany odvolacieho súdu nemožno stotožniť s tvrdením žalovaných z odvolania, že v pôvodnej žalobe žalobkyňa nešpecifikovala požadovaný nárok v časti SSU a z textu žaloby je možné vyvodiť, že požadovaný nárok spočíval výlučne vo sfére psychickej ujmy a nárok na odškodné z titulu trvalých následkov žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy text ani petit žaloby neobsahoval, nakoľko odvolací súd je názoru, že v žalobe sú uvedené údaje z lekárskeho posudku MUDr. S. z 12.1.20014, konkrétne, že SSU obodoval 650 bodmi, v žalobe je navrhnutý dôkaz týmto posudkom, ktorý je prílohou žaloby a podľa ktorého obodoval 50 bodmi jazvu po rozsiahlom poranení dolnej pery u dievčatka - nápadná a 600 bodmi psychické poruchy po traume spôsobenej útokom psa. V žalobe sa tiež o.i. uvádza, že žalobkyňa si na jazvy nemôže zvyknúť, pociťuje priamy fyzický handicap, spolužiaci sa jej vysmievajú a neustále musí odpovedať na otázky súvisiace s poškodenou tvárou a telom, bude musieť podstúpiť niekoľko plastických operácií z dôvodu, aby si do budúcnosti mohla nájsť zamestnanie, v ktorom nebude diskriminovaná jej jazvami, uplatňovaná náhrada škody môže aspoň čiastočne pomôcť upraviť jej fyzickú ujmu aspoň do spoločensky znesiteľného stavu. V tejto súvislosti poukázala aj na lekársku správu MUDr. D. z 22.1.2001, ktorá bola taktiež prílohou žaloby. Žalobkyňa v žalobe uviedla výslovne spôsob, akým dospela k výpočtu náhrady škody na zdraví titulom SSU a titulom mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za bolesť a SSU a uviedla aj rozhodujúce skutočnosti, od ktorých odvodzuje svoj nárok.

V predmetnej veci bol súdom prvej inštancie vydaný platobný rozkaz dňa 16.2.2007 pod č. k. 5C/95/2004-47, ktorým bolo uložené žalovaným 1/ a 2/ aby spoločne a nerozdielne do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatili žalobkyňu sumu 846.390 Sk a náhradu trov konania v sume 31.540 Sk, alebo aby v tej istej lehote podali odpor s odôvodnením vo veci samej. Ďalej bolo žalovaným 1/ a 2/ uložené aby spoločne a nerozdielne súdu prvej inštancie zaplatili súdny poplatok z predmetu konania v sume 42315 Sk do 10 dní od doručenia platobného rozkazu. Žalovaní podali proti uvedenému platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor s odôvodnením vo veci samej, čím sa platobný rozkaz zrušil a súd nariadil pojednávanie.

Prvým rozsudkom z 8.9.2008 pod č. k 5C/95/2004-93 súd prvej inštancie zamietol v celom rozsahu žalobu, ktorou sa v tom čase ešte maloletá žalobkyňa domáhala na žalovaných uloženia im povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť jej 846.390 Sk (28.095 eur) ako mimoriadne zvýšenie základných odškodnení za bolesti a SSU pri útoku (pohryzení žalobkyne) zo strany psa žalovaných. Žalobkyňu uložil povinnosť zaplatiť obom žalovaným náhradu trov konania v sume 93.414 Sk k rukám ich advokáta do 3 dní. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ust. § 420 ods. 1 a 3 a § 422 ods. 2 O. z. a § 2 písm. b/ zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, vecne potom názorom o nedôvodnosti žaloby, keď podľa neho najmä nebolo preukázané porušenie žalovanými (v čase útoku ich psa na žalobkyňu) žiadnej právnej povinnosti a žalobkyňa naopak neuniesla dôkazné bremeno. Zo svedeckých výpovedí vyplývalo, že žalovaní chovali psa rasy doberman ako psa domáceho, priateľského a nie nebezpečného, ktorý nemal bojový výcvik, pričom jeho útok na žalobkyňu bol ojedinelým a pred týmto incidentom voľne pobehoval po oplotenom, uzavretom a riadne označenom dvore. Tvrdenia žalobkyne o jej zavolaní do dvora so psom žalovanou 1/ a o panickom strachu žalobkyne zo psov považoval súd za účelové (o. i. neschopnosť žalobkyne rozpamätať sa, odkiaľ na ňu mala žalovaná 1/ volať), keď naopak z výsluchu v tom čase tiež maloletého syna žalovaných bolo zrejším vyprovokovanie útoku psa žalobkyňou (chytením zozadu za chrbát) a to po vstupe na pozemok žalovaných bez zvonenia alebo kričania. Usúdil aj na zanedbanie povinnosti vykonávať nad maloletou náležitý dohľad zo strany jej rodičov (ktorí dieťa pustili k žalovaným napriek vedomosti o držbe nimi psa a čo aj neskôr prezentovanému názoru otca žalobkyne na nebezpečnosť psa).

Proti prvému rozsudku súdu prvej inštancie podala včas odvolanie žalobkyňa.

Odvolací súd svojim prvým uznesením z 6.10.2009 pod č. k. 10Co/88/2009-139 (prvý) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie,

že bez dostatočného zdôvodnenia opomenul vec posudzovať i podľa ustanovenia § 415 O. z. a tiež nepovažoval za celkom náležité ani odvolanie sa súdom prvej inštancie v tejto konkrétnej veci ako na ustanovenie § 422 ods. 2 O. z. (snaha aplikovať toto ustanovenie na žalovaných musela naraziť na okolnosť nespôsobenia škody v tejto veci útokom maloletej alebo duševne postihnutej osoby, ale útokom psa a snaha použiť ustanovenie na rodičov žalobkyne sa potom celkom logicky stretla s prekážkou v podobe nespôsobenia škody v tom čase maloletou žalobkyňou - vystupujúcou tu naopak v pozícii poškodenej), tak i na len jedno z kontextu vytrhnuté ustanovenie zákona č. 282/2002 Z. z. (ust. § 2 písm. b/, prehládajúc názov predpisu, jeho § 1 ods. 3 a § 4 ods. 1, ktorú úpravu považoval čiastočne za faktické zopakovanie a čiastočne i za precizovanie všeobecnej prevenčnej povinnosti chovateľov psov i nad rámec základnej úpravy takejto otázky v ustanovení § 415 O. z.). Práve pre nedostatok postupu súdu prvej inštancie podľa ustanovení dopadajúcich aj na prejednávajúcu vec (či pre neurobenie tak celkom dôsledne) a tiež pre riadenie sa ním prinajmenšom sčasti i na vec evidentne nedopadajúcou právnou úpravou (§ 422 ods. 2 O. z.) bol názoru, že súd prvej inštancie nezistil celkom dostatočne ani skutkový stav, pričom práve to bol dôvod, pre ktorý považoval jeho názor o nedostatku zodpovednosti žalovaných za škodu na zdraví žalobkyne prinajmenšom za predčasný. Po doplnení dokazovania odvolacím súdom (v smere odstránenia rozporov vo verziách opisu incidentu majúceho za následok i poškodenie zdravia žalobkyne v rámci konania vedeného OO PZ Šaštín - Stráže na jednej a v rámci konania pred súdom prvej inštancie v prejednávanej veci na druhej strane) odvolací súd nepovažoval za prijateľný spôsob vysvetlenia rozporov jednotlivých výpovedí žalovanej 1/, podaný ňou v odvolacom konaní, okrem toho mal za to, že žalovaným sa nepodarilo preukázať ani vynaloženie všetkej požadovateľnej starostlivosti pri zabezpečení objektu, v ktorom umožnili pohybovanie sa psa (tak, aby riziko útoku psa bolo vylúčené) a zároveň v čase rozhodovania (prvým) napadnutým rozsudkom bolo treba mať za nepreukázané i tvrdenia o spôsobení si poškodenia zdravia samotnou žalobkyňou (vyprovokovaním psa), resp. i za „súčinnosť“ jej rodičov (umožnením jej návštevy objektu žalovaných bez ich dohľadu - rozumej opomenutím venovania patričnej pozornosti dohľadu nad maloletým dieťaťom rodičmi žalobkyne). Uviedol, že prítomnosť žalovanej 1/ v mieste vzniku škody v inkriminovanom čase bola nespornou, spornými sa však javili (s prihliadnutím na obsah argumentácie žalovaných v prejednávanej veci) vedomosť žalovanej 1/ o prítomnosti žalobkyne v rozhodnom čase na pozemku žalovaných a teda aj v blízkosti útočiaceho psa, rôznosť opisu udalostí v čase vzniku škody a v konaní pred súdom a tiež dostatočnosť zabezpečenia objektu žalovaných pred vniknutím tam nepovolanej osoby (vo vzťahu k obrane žalovaných teda de facto pred tvrdeným svojvoľným vstupom v tom čase maloletej žalobkyne na ich pozemok). Vo vzťahu k zabezpečeniu totiž oproti tvrdeniu žalovaných z odporu proti platobnému rozkazu o zabezpečení pozemku s inak voľne pobiehajúcim psom oplotením, uzatvorením vstupnou brámkou opatrenou petlicou, zvončekom a tabuľkou s upozorením „Pozor pes“, žiaden zo žalovaných nedokázal objasniť, ako malo byť (pri rešpektovaní tvrdenia o všetkom požadovateľnom úsilí o zabezpečenie) možné, aby žalobkyňa mohla vstúpiť na pozemok žalovaných aj bez zazvonenia (tvrdenie žalovanej 1/) či bez toho, aby jej niekto zvnútra otvoril vstupnú bránu (majúcu byť za riadneho chodu vecí zrejme zaistenú aj petlicou). S výnimkou dovtedy nepreukázaného prekonania samou žalobkyňou prípadnej prekážky reálne brániacej vstupu (kedy by však opäť musela byť „na stole“ otázka dostatočnosti úrovne zabezpečenia umožňujúceho takýto postup) tak všetko nasvedčovalo skôr nevyvinutiu žalovanými pri zabezpečení ich pozemku s pobiehajúcim psom všetkého očakávateľného úsillia (pri prijatí tvrdenia o vstupe žalobkyne na pozemok žalovaných bez vedomia žalovanej 1/ aj zaistením brány proti jej otvoreniu zvonka), pričom dôkazné bremeno naopak ťažilo žalovaných a z výsledkov dovtedajšieho dokazovania nevyplývalo, žeby sa im toto podarilo uniesť (platilo, že preukázanie by sa muselo stať bezpečne, teda spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti a to tu nebolo). Z výpovede žalovanej 1/ pred príslušným vyšetrovacím orgánom bezprostredne po incidente sa podávalo, že táto vedomosť o pobyte maloletej žalobkyne v objekte žalovaných mala a teda o prítomnosti žalovanej na dvore so psom vedela prakticky po celý čas (v tejto súv. por. najmä v rámci podania príslušného vysvetlenia pred OO PZ Šaštín - Stráže uvedenie pomerne presného časového údaja o tom, že maloletá žalobkyňa sa u nich - rozumej u žalovaných zdržiavala už od 11.35 hod., pripojený spis na č. I. 129). Neskoršie vyjadrenia žalovanej 1/ vrátane prednesu pred odvolacím súdom o tom, že takúto informáciu (kedy žalobkyňa prišla) získala len sprostredkovaním od detí, odvolací súd považoval za účelové, pretože v súlade s logikou fungovania ľudskej pamäte je to, pokiaľ si človek vybaví a je schopný podať aj správu o priebehu určitej udalosti presnejšie (s bohatšími detailmi) krátko po tom, ako sa udalosť stala a nie až s odstupom viacerých rokov po tom, ako udalosť nastala (čo v praxi znamenalo, pokiaľ šlo o výsluch žalovanej 1/ pred súdom prvej inštancie s odstupom prakticky ôsmich rokov po incidente, že verzia udalostí podaná pred vyšetrovacím orgánom bola hodnovernejšia). Boli tu aj ďalšie tvrdenia v zjavnom rozpore so skutočnosťou, napr. popis útoku psa žalovaných na

žalobkyňu zo strany syna žalovaných P. (v čase konania na súde prvej inštancie už plnoletého), podľa ktorého k incidentu (a pohryzeniu žalobkyne) malo dôjsť tak, že pes mal údajne vyskočiť na v tom čase maloletú žalobkyňu, ale nemal túto trhať, ale ju len pohryznúť a hneď ju pustiť a odísť preč. Takémuto popisu však nezodpovedal ani popis zranení žalobkyne v lekárskejších správach a potvrdeniach v spise, pretože žalobkyňa bola mimo akúkoľvek pochybnosť zranená na viacerých miestach (na tvári i na ramene) a treba teda považovať za prakticky vylúčené, aby sa tak mohlo stať jediným (nárazovým) útokom, ktorý by sa už neopakoval. Za opísanej situácie preto odvolací súd bez ohľadu na teoretickú možnosť spoluzodpovednosti zo strany rodičov žalobkyne (pre opomenutie náležitej starostlivosti, resp. dohľadu nad maloletou žalobkyňou) mal za to, že základ nároku na náhradu škody v tejto veci voči žalovaným daný bol (opak žalovaní podľa skutkových zistení v čase prvého rozhodovania odvolacieho súdu nepreukázali). Ostávalo tak posúdiť výšku žalobkyni patriacej náhrady, tou sa však súd prvej inštancie pre odchylný názor v časti základu nároku (jeho danosti) nezaoberal a práve z tohto dôvodu nevykonal ani dôkazy navrhnuté už v žalobe, či prípadné iné dôkazy. Vo vzťahu k otázke nárokov uplatnených žalobou odvolací súd uviedol, že nárok na náhradu za bolesti (tzv. bolestné) a nárok na náhradu za SSU (resp. aj odvodené nároky na mimoriadne zvýšenie takýchto náhrad v prípade názoru o nedostatočnosti tých základných) sú dvoma samostatnými nárokmi (čo aj majúci spravidla pôvod v jednej a tej istej tzv. škodnej udalosti), u ktorých posudzovanie opodstatnenosti požiadavky na náhradu (a prípadne aj na jej mimoriadne zvýšenie spôsobom predpokladaným v ust. § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov) musí byť autonómny. Záver o tom, že opodstatnenými sú a to práve v rozsahu požadovanom žalobou oba nároky, je totiž len jeden z možných, keďže existujú aj poškodenia zdravia, ktoré sú síce veľmi bolestivé, ale na druhej strane nezanechávajú po riadnej liečbe prakticky žiadne ujmy v sfére SSU, môže to byť ale aj naopak - nedostatok príliš bolestivého priebehu poškodenia zdravia spojený ale s praktickou degradáciou spoločenského uplatnenia na minimálnu až nulovú úroveň a napokon tu môžu byť aj také poškodenia zdravia, ktoré samy osebe či proces ich liečby sú aj bolestivé a zanechávajú aj trvalé následky - ktoré sa zásadným spôsobom podpisujú aj na spôsobe života poškodeného oproti stavu pred tzv. škodnou udalosťou. O ktorý zo zmienených prípadov pritom šlo v prejednávanej veci, nebolo ustálené, nakoľko súd prvej inštancie nevykonal všetko potrebné dokazovanie.

Uznesením súdu prvej inštancie zo 7.7.2011 pod č.k. 5C/95/2004-193 bola na návrh žalobkyne pripustená zmena petitu žaloby tak, že žalobkyňa žiadala zaviazat' žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne jej zaplatiť sumu 67.416,85 eur, z toho titulom 50-násobku mimoriadneho zvýšenia SSU (650 bodov x 60 Sk=39.000 Sk x 50= 1.950.000 Sk) a titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného 20-násobok základného bodového hodnotenia (67,5 bodu x 60 Sk = 4.050 Sk x 20 = 81.000 Sk), spolu 2.031.000 Sk resp. 67.416,85 eur.

Druhým rozsudkom z 8.2.2012 pod č.k. 5C/95/2004-220 súd prvej inštancie I. zastavil konanie v časti požiadavky žalobkyne na zaplatenie 39.321,85 eur (čím inak došlo k návratu k finančnému vyjadreniu požiadaviek žalobkyne na sumu požadovanú v čase rozhodnutia v poradí prvým rozsudkom súdu prvej inštancie, ako i v čase prvého prejednávania tejto veci odvolacím súdom); II. vo zvyšku (rozumej v časti požiadavky na zaplatenie 28.095 eur) zamietol žalobu a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania III. obom žalovaným v sume 6.122,99 eur advokátovi žalovaných do 3 dní a IV. vedľajšej účastníčke v sume 12,50 eur v rovnakej lehote. Rozhodnutie vo veci samej (zamietnutie žaloby v časti, v ktorej táto nebola vzatá späť) odôvodnil právne ust. § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 O. z. a vecne záverom o dôvodnosti námietky premlčania žalobou uplatneného práva, vznesenej oboma žalovanými i vedľajšou účastníčkou na ich strane, keďže tu v prípade náhrady škody na zdraví síce neplatí objektívna premlčacia doba, u práva na náhradu škody všeobecne je však takáto objektívna lehota kombinovaná so subjektívnou dvojnásobnou (plynúcou od okamihu, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za túto zodpovedá) a tá tu i podľa súdu márne uplynula. V zmysle ustálenej judikatúry (súdom prvej inštancie bližšie nešpecifikovanej) sa totiž v prípade odškodňovania bolestí a SSU za moment získania vedomosti poškodeného o škode považuje deň ustálenia zdravotného stavu a takto i deň možnosti vykonania bodového ohodnotenia bolestí a SSU (nie teda až čas, kedy reálne dôjde k takémuto ohodnoteniu, k čomu došlo v prípade bolestí v apríli 2002 a v prípade SSU až 12. januára 2004) a za takýto deň súd považoval 27.8.2001 (rok po uhryznutí žalobkyne psom žalovaných 27.8.2000, keďže liečenie následkov zranenia skončilo 5., resp. 15.9.2000). O tom, kto za škodu zodpovedá, sa žalobkyňa i jej rodičia dozvedeli hneď, keďže žalovaní poznali, premlčacia doba preto uplynula už 27.8.2003 a ak pôvodná žaloba bola súdu doručená až 1.7.2004 a jej rozšírenie (v časti neskôr dotknutej späťvzatím) dokonca až 8.9.2010, žalobe nešlo vyhovieť.

Proti druhému rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej i čo do trov konania podala včas odvolanie iba žalobkyňa.

Odvolací súd svojim druhým uznesením z 30.10.2013 pod č. k. 10Co/78/2012-276 (druhý) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo veci samej a v časti trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvej inštancie, že sa v jeho odôvodnení vôbec neocitli uspokojivé argumenty na podporu toho záveru, podľa ktorého k začatiu premlčacej doby malo dôjsť až rok po tzv. škodnej udalosti - kde sa inak na jednej strane súd prvej inštancie pomerne neobratne pokúsil zastrieť to, že čas možnosti prvotného získania vedomosti o škode skutočne neexistoval (v čom bolo treba dať žalobkyni za pravdu) a na druhej strane sa tu bolo podozrenie, že pre zapojenie do konania aj poisťovne (v tom čase v osobe vedľajšej účastníčky na strane žalovaných) mohlo v tomto prípade dôjsť k zmäteniu súdu (v tom, že len vzťah žalovaných a vedľajšej účastníčky mohol byť vzťahom poisťným s možnosťou riadenia sa tiež úpravou z ustanovenia § 104 O. z., v prípade vzájomného vzťahu žalobkyne a žalovaných šlo však výlučne o zodpovednostný nárok z práva na náhradu škody). Tiež mu vytkol, že sa po uplatnení námietky premlčania v pomerne neskorom štádiu konania (spor len k času rozhodnutia napádaným druhým rozsudkom trval bezmála osem rokov a námietka premlčania v ňom bola uplatnená najskôr vedľajšou účastníčkou po takmer siedmich rokoch od začatia konania) nezaoberal dôslednejšie ustanovením § 106 O. z. ako celkom, okrem toho však zjavne bolo žiaducim sa tu diskutovaným problémom zaoberať i cez prizmu ďalšieho súdom neaplikovaného ustanovenia § 3 O. z., keďže vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Otázkou premlčania a prípadného rozporu vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi sa pritom podrobne zaoberajú aj viaceré iné rozhodnutia súdov, napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 265/2009, rozhodnutia Ústavného súdu ČR v jeho veciach sp. zn. II. ÚS 309/95, II. ÚS 3168/09 a I. ÚS 718/11, či rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1839/2000).

8. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabránili tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta OZ).

Zásada hospodárnosti konania pritom musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia, škody a podobne. (porovnaj R 29/1983).

Vzhľadom na námietku premlčania uplatnenú intervenientom i žalovanými súd prvej inštancie správne najskôr zisťoval, či nárok žalobkyne nebol premlčaný a dospel k správne mu záveru, že nárok uplatnený žalobou nie je premlčaný.

Podľa § 106 ods. 1 a 2 O.z. právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Občiansky zákonník v citovanom ustanovení § 106 ods. 1 viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o škodcovi, t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. V prípade škody na zdraví zákon objektívnu premlčaciu dobu vôbec neurčuje. Pri skúmaní kedy sa poškodený dozvedel o škode a o tom kto za ňu zodpovedá, je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného; nemusí však ísť o zistenie (rozumie sa istotu v bežnom slova zmysle), ale stačí, aby skutkové okolnosti, ktorými

poškodený disponuje, boli oprávnené takýto záver o možnom vzniku škody a možnej zodpovednosti škodcu urobiť (porovnaj napr. rozsudok NS ČR z 13.11.2008 sp. zn. 21Cdo 2958/2007)

Nárok na bolestné a nárok na SSU treba považovať za samostatné zložky nároku na náhradu škody na zdraví, ktoré síce spolu súvisia, avšak u každého tohto nároku je osobitne upravené priznávanie náhrady vrátane jej zvýšenia ako aj plynutie premlčacej lehoty. Je potrebné brať v úvahu aj moment ustálenia zdravotného stavu žalobkyne, teda je nutné stanoviť ho osobitne vo vzťahu k nároku na bolestné a osobitne vo vzťahu k nároku na SSU.

Poškodenému môže vzniknúť zo škodovej udalosti v prípade neskoršieho zhoršenia už ustáleného zdravotného stavu aj ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takýto nárok je potrebné posudzovať z hľadiska premlčania samostatne ako nárok so samostatnou subjektívnou premlčacou dobou a rozdielnym začiatkom jej behu. Nemožno tu paušálne vychádzať z toho, že premlčacia doba na vykonanie práva na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia začína plynúť prvého dňa po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného (1Cz 20/1990 NS ČR)

Nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia je právom majetkovej povahy a podlieha premlčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka.

(rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 160/2012)

Zdravotný stav poškodeného po úraze, chorobe z povolania alebo inom poškodení na zdraví, prípadne po ich zhoršení, je potrebné chápať ako jeden celok, z ktorého nie je možné jednotlivé čiastkové poškodenia oddeľovať; možno ho považovať za ustálený po skončení kontinuálne prebiehajúcej liečby predpokladaného vývoja následkov zdravotného poškodenia. Okolnosť kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu poškodeného, je potrebné hodnotiť komplexne, nie zvlášť pre jednotlivé lekárske odbory, na ktoré sa lekárska veda formálne delí. Keďže sa na posúdenie tejto skutkovej otázky vyžaduje expertíza z viacerých lekárskejších odborov (špecializácií), je v občianskom súdnom konaní možné ustanoviť buď znalca, do ktorého odvetvia posudzovaná otázka patrí prevažne, alebo znalca, ktorého odvetvie má všeobecné zameranie s tým, že znalcovi je povolené pribrať konzultanta z príslušného odboru (21Cdo 149/2009, R 115/2011 NS ČR)

V prípade nároku na odškodnenie bolesti a SSU poškodeného sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne vykonať bodové ohodnotenie bolesti a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia; od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu, resp. po jeho ustálení. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej je možné zdravotný stav poškodeného po úraze, chorobe z povolania alebo inom poškodení na zdraví, príp. po ich zhoršení považovať za ustálený a v ktorej je teda možné posúdiť, aký má zmenený (zhoršený) zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh a pristúpiť k jeho bodovému ohodnoteniu (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 676/2007). Subjektívna premlčacia doba pri nároku na odškodnenie bolestného začína plynúť okamihom, kedy sa zdravotný stav poškodeného ustálil a je možné objektívne uskutočniť bodové ohodnotenie bolesti; okolnosť kedy bolo následne bodové ohodnotenie lekárom skutočne urobené, nemá na už začatý beh subjektívnej premlčacej doby vplyv.

Súd prvej inštancie sa v prejednávanej veci zaoberal otázkou času možnosti prvotného získania vedomosti o škode a okamihu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne.

Závermi znaleckého posudku č. 6/2015 z 23.8.2015 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, MUDr. Martina Hušana a jeho výpoveďou na pojednávaní 19.4.2016, bolo v konaní preukázané, že vzhľadom na charakter a dynamiku konsolidácie keloidných jaziev ako aj vzhľadom na vek poškodenej žalobkyne pri utrpení úrazu (10 rokov) nie je možné jednoznačné stanovenie dátumu ustálenia zdravotného stavu, znalec bol názoru, že stanovenie trvalých následkov malo byť vykonané až po ukončení rastu poškodenej (medzi 16. -18. rokom života podľa časti III. posudku), pretože v prípade jaziev, ide o tkanivo rastúce a dynamicky sa vyvíjajúce. Podľa znaleckého úkonu č. 2/2015 z 20.8.2015, konzultanta MUDr. Hušana znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, MUDr. Patricie Tropek sa u žalobkyne jednalo o prechodnú psychickú traumu, ktorá nevyžadovala liečbu psychológom ani psychiatrom, spoločenské uplatnenie žalobkyne nebolo vážne narušené v období od vzniku do roku 2004 v súvislosti s duševnou poruchou. Počas vyšetrenia však znalkyňa zistila v psychopatologickom rozbere psychopatologické dôsledky úrazu a zážitku z roku 2000. Rozvoj úzkostne fobickej symptomatológie v trvaní asi 10 rokov, ktoré v súčasnosti spĺňa kritériá úzkostne fobickej diagnostickej jednotky v psychiatrii. U žalobkyne sa jedná o fóbie, ktoré sú zamerané na strach zo psosv po otrasnom zážitku a o sociálny dopad "znetvorenia na tvári" čo ju

častočne limituje v sociálnych kontaktoch - narušenie sebaobrazu v zmysle estetickej kvality u ženy v dospievaní a v procese zrenia osobnosti, ktorá je t.č. vo vývoji. Prognosticky je predpoklad, že v prípade neliečenia psychoterapeutickou cestou sa postupne môže osobnosť pod vplyvom dlhodobej anxiety vyvinúť disharmonicky. Riziko hrozí v zmysle možných dekompenzácií i rozvoju úzkostnej poruchy. Psychoterapiou je možné dosiahnuť trvalé zlepšenie a zaradiť sa do plnohodnotného života.

Vzhľadom na preukázané ustálenie zdravotného stavu žalobkyne medzi jej 16. až 18. rokom a podanie žaloby už 1.7.2004, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nepremičaní nároku žalobkyne uplatneného žalobou vo všetkých jeho zložkách.

K námietkam voči ostatne uvedenému znaleckému posudku znalca, ktorého súčasťou bol znalecký úkon znalca-konzultanta (prizvanie ktorého bolo v súlade so súdnou praxou, viď napr. rozhodnutie NS ČR 21Cdo 149/2009, R 115/2011) odvolací súd uvádza, že zákon nepredpisuje a ani predpisovať nemôže pravidlá, z ktorých by malo vychádzať ako hodnotenie jednotlivých dôkazov, tak hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Podstatou zistenia skutkového stavu veci je úsudok sudcu o tom, ktoré z rozhodných a sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude sudca považovať za preukázané správami získanými vykonaním jednotlivých dôkazov. (uznesenie NS ČR z 25.6.2003 sp. Zn. 28Cdo 1709/2002). Súd hodnotí presvedčivosť posudku čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie jeho záverov a súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi, ktoré predpoklady podľa názoru odvolacieho súdu znalecký posudok MUDr. Huřana vrátane znaleckého úkonu jeho konzultantky MUDr. Tropek spĺňal. Hodnoteniu súdu nepodliehajú odborné znalecké závery v zmysle ich správnosti.

9. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Právny názor odvolacieho súdu bol (podľa O.s.p.) i je (podľa CSP) záväzný pre súd prvej inštancie.

V predmetnej veci vyslovil odvolací súd (v senátoch v rôznom zložení) vo svojich dvoch (vyššie uvedených) zrušujúcich uzneseniach svoje právne názory na predmetnú vec.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnymi závermi vyslovenými odvolacím súdom v jeho prvom zrušujúcom uznesení v prejednávanej veci vo vzťahu k § 415 O.z., nemôže sa však stotožniť s názorom o potrebe vzťahnutia na predmetnú vec aj ustanovení zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, a to vzhľadom na účinnosť tohto zákona až od 1.7.2002, s poukazom na to, že k škodovej udalosti prišlo už v roku 2000.

Podľa § 415 O.z. každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Ustanovenie § 415 O.z. zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo (neminem laedere). Táto povinnosť je vyjadrená slovami, že každý (akákoľvek fyzická či právnická osoba) je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Ide o ochranu života a zdravia, o ochranu majetku, o ochranu prírody a ochranu životného prostredia. Tieto statky sú chránené aj inými ustanoveniami, či už O.z. alebo iných právnych predpisov, ktoré s porušením povinností pri ochrane týchto statkov spájajú určité zodpovednostné následky. Ak bola porušená konkrétna povinnosť ustanovená v týchto ustanoveniach, použijú sa predovšetkým zodpovednostné následky upravené v týchto konkrétnych ustanoveniach. Ak neboli porušené konkrétne povinnosti vymedzené v týchto ustanoveniach a určitým konaním alebo nekonaním sa zasiahlo do chránených statkov uvedených v § 415 O.z., ktorým sa spôsobila určitá škoda na týchto statkoch, treba si položiť otázku, či ten, kto takto zasahoval, si počínal tak, aby nedochádzalo ku škodám, alebo či si takto nepočínal. Ak si tak nepočínal, porušil povinnosť uloženú mu v § 415 O.z. a z porušenia tejto povinnosti mu vznikne zodpovednosť za škodu. Porušenie preventívnej povinnosti uvedenej v § 415 O.z. sa stáva dôvodom vzniku všeobecnej zodpovednosti za škody, pokiaľ sa nedokáže porušenie povinnosti podľa určitého konkrétneho ustanovenia, či už O.z. alebo iného zákona. Porušením preventívnej povinnosti, ktorým vznikla škoda na zdraví, majetku, na prírode alebo na životnom prostredí, vznikne všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 O.z..

Zodpovednosť za porušenie prevenčnej povinnosti je subjektívnou, s prezumovaným zavinením. Prevenčná povinnosť a posúdenie následkov jej porušenia prichádza do úvahy iba vtedy, ak konaním alebo opomenutím nebola porušená iná zákonná norma. Ak určitým správaním došlo k porušeniu konkrétnej zakazujúcej normy, nebude potrebné skúmať, či bola porušená aj prevenčná povinnosť.

Prevenčná povinnosť a zodpovednosť za jej porušenie prichádza do úvahy aj v prípadoch, ak škoda nevznikla priamo správaním škodcu, ale v dôsledku zanedbania dohľadu, ktorý mal podľa normálneho behu vecí vykonávať nad zdrojom nebezpečenstva, ktorým môže byť akákoľvek vec vrátane zvierat, ktoré vzhľadom na svoje vlastnosti môžu spôsobiť škodu iným osobám a nad ktorými je rozumné požadovať dohľad určitej osoby. Miera do akej bola osoba povinná dohliadať nad zdrojom rizika je

flexibilná a môže závisieť od okolností prípadu (napr. vyššia miera dohľadu nad zvieratom na mieste s väčším výskytom ľudí, vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 3516/2007). Prevenčnú povinnosť dohliadať nad zdrojom nebezpečenstva nemožno vykladať veľmi široko, ale vždy s ohľadom na rozumnú mieru dohľadu.

Podľa judikátu R 5/1981: Zodpovednosť chovateľa za škodu spôsobenú domácky chovaným zvieratom treba posúdiť podľa ustanovení § 415 a 420 OZ, a to z hľadiska potrebného dozoru nad chovaným zvieratom.

Prevenčná povinnosť podľa § 415 O.z. prichádza do úvahy vtedy, ak určitý spôsob správania nie je zákonom zakázaný. Vzhľadom na osobitnú interakciu prevenčnej povinnosti a zavinenia (vykladaného objektívne) dochádza vo väčšine prípadov kedy sa aplikuje § 415 O.z., k faktickému obráteniu dôkazného bremena vo vzťahu k otázke vynaloženia potrebnej starostlivosti. V prípade ak nebude správaním škodcu porušená konkrétna právna norma, tak škodca bude zodpovedať iba vtedy, ak poškodený preukáže, že škodca pri svojej činnosti nevyvinul (objektívne) dostatočnú starostlivosť, vyžadovanú § 415 O.z.. Škodcoví zostáva preukázať, že škodu nezavinil, a teda že vzhľadom na svoje osobné pomery od neho nemožno očakávať, že by túto starostlivosť bol schopný dodržať (Občiansky zákonník I, Veľké komentáre, C. H. Beck).

V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané (najmä zhodnými výpoveďami žalobkyne v prejednávanej veci a žalovanej 1/ na OOPZ Šaštín -Stráže 27.8.2003, keď neskoršie výpovede žalovanej 1/ v prejednávanej veci odvolací súd vyhodnotil ako účelové, vid' vyššie), že žalovaní 1/ a 2/ objektívne nevyvinuli dostatočnú starostlivosť, keďže si nepočínali tak aby nedošlo k škode na zdraví, porušili svoju prevenčnú povinnosť podľa § 415 O.z., keďže zanedbali dohľad, ktorý mali podľa normálneho behu vecí vykonávať nad ich psom-dobermanom, ktorý vzhľadom na jeho vlastnosti (podľa wikipédie doberman je služobné, strážne a obranárske psie plemeno vyšľachtené v Nemecku, v súčasnosti je však rozšírený po celom svete a je veľmi obľúbený aj ako rodinný pes, vyznačuje sa asi podobnou ostrosťou ako nemecký ovčiak, československý vlčiak, belgický ovčiak, rotvajler, ale aj erdel teriér alebo veľký bradáč) mohol spôsobiť škodu (na zdraví i majetku) iným osobám a nad ktorým bolo rozumné požadovať ich dohľad, keď vyššiu mieru dohľadu, zvýšenú opatrnosť a obozretnosť mala spôsobiť najmä prítomnosť maloletej žalobkyne v jeho blízkosti na dvore žalovaných, najmä ak pes nebol obmedzený v pohybe a nemal ani ochranný košík (náhubok) a žalovaná 1/ mala vedomosť o prítomnosti v tom čase maloletej žalobkyne na dvore žalovaných, kde sa voľne pohyboval pes. Bolo rozumné požadovať od žalovaných urobiť celého súbor bezpečnostných opatrení (napr. zamknutím brány resp. zavretím petlice zamedziť vstup na pozemok žalovaných s voľne sa pohybujúcim psom, najmä v prípade obvyklých návštev iných aj maloletých osôb u žalovaných; prítomnosťou dospeléj osoby pri hre detí v blízkosti voľne sa pohybujúceho psa, obmedzenie pohybu psa jeho pripútaním, použitie ochranného košíka na papuľu psa, atď.), primeraných konkrétnej situácii na zabezpečenie ochrany zdravia pred útokom ich psa, u ktorého nemohlo byť v prejednávanej veci sporu o tom, že tento už jeho rasa predurčuje najmä na plnenie strážnych a i ochranných úloh - čo aj len v rovine ochrany iného majetku vlastníka psa pred nepovolanými osobami, avšak prakticky vždy prinajmenšom odstrašením narušiteľa či jeho zahnaním na útek pripravením sa psa na útok. Žalovaní neurobili dostatočné opatrenia na zabránenie vzniku škody na zdraví v tom čase maloletej žalobkyne pri kontakte s ich psom, s ohľadom na okolnosti vzniku škody na zdraví žalobkyne nemožno príčinu jej zranení označiť za náhodu, na ktorej naplnenie sami žalovaní neprispeli, možno konštatovať, že žalovaní porušili § 415 O.z. a že tak boli naplnené predpoklady ich zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 O.z.. Nemožno s ohľadom na vykonané dokazovanie konštatovať, že by osoby dohliadajúce na v tom čase maloletú žalobkyňu spoluzavinili vzniknutú škodu, pretože nebolo preukázané, že zanedbali riadny dohľad nad žalobkyňou a príčiny vzniku škody na zdraví žalobkyne v podstatnej miere spočívajú v správaní žalovaných.

Podľa § 420 ods. 1 O.z. každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti; podľa ods. 3 rovnakého ustanovenia zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 444 O.z. pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Ust. § 444 O.z. nielen určuje osobitný druh ujmy „škody“, ale aj osobitnú právnu úpravu spôsobu náhrady škody, pre ktorý je typické, že predstavuje náhradu za nemateriálnu ujmu, ktorá sa prejavuje v podobe bolesti alebo v SSU. Ide o špecifický majetkový nárok (ktorý podlieha premlčaniu podľa § 106 O.z.), ktorý má jednorazový charakter a nemožno ho priznať vo forme renty. To však nevylučuje priznať bolestné alebo SSU opätovne, ak nastanú nové okolnosti v zdravotnom stave poškodeného, ktoré sa za pôvodného stavu nevyskytli a preto ani odškodnenie nemohlo byť priznané.

Samotná právna úprava bolestného a SSU je však predmetom právnej úpravy v zákone č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zákon pre účely náhrady

nemajetkovej ujmy definuje pojem bolesť ako aj pojem sťaženie spoločenského uplatnenia. Na základe ustáleného bodového ohodnotenia v lekárskom posudku je možné dospieť k samotnej výške bolestného a SSU. Pre stanovenie náhrady je rozhodujúci okamih kedy došlo k poškodeniu zdravia, nie sú bez významu zmeny bodového ohodnotenia bolestného a SSU uskutočnené Opatrením Ministerstva zdravotníctva (od 1.4.1999 do 31.12.2004 - 60 Sk, v roku 2005 - 316,50Sk, v roku 2006 - 345,48 Sk, v roku 2007 - 375,22 Sk, v roku 2008 - 402,92 Sk, v roku 2009 - 14,46 eur, v roku 2010 - 14,89 eur, v roku 2011 - 15,38 eur, v roku 2012 - 15,72 eur, v roku 2013- 16,10 eur, v roku 2014 - 16,48 eur s účinnosťou od 31.5.2014).

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy. Odvolací súd poukazuje na to, že správne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 13.11.2009 prijalo uznesenie o publikovaní rozhodnutia 4Sžso 23/2009 zo dňa 28.04.2009 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ktorého právna veta znie: „Pojmy bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia a pojmy výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nie sú totožné, preto podľa § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. treba podľa doterajších predpisov posudzovať bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a ich hodnotenie, ale výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa riadi zákonom č. 437/2004 Z. z.“ (Rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky od č. R 47/2010).

Náhrada za bolesť a náhrada za SSU sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď sú vo vyhláske č. 32/1965 Zb., ktorú treba na daný prípad aplikovať (§ 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.), upravené spoločne. Vyhláska č. 32/1965 Zb. upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť, a zvlášť podmienky pre odškodnenie SSU. Aj zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov treba posudzovať osobitne (viď rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 117/2000).

Podľa § 2 ods. 1 až 3 Vyhlášky č. 32/1965 Zb.: (1) Odškodnenie za bolesť sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov, a to podľa zásad a sadzieb ustanovených v prílohe tejto vyhlášky. Odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia. (2) Odškodnenie za bolesť nepatrí: a) za jednoduché duševné reakcie na postihnutie organizmu, ktoré sú prechodného rázu, b) za zmeny v organizme, ktoré sú tak krátkodobé, že ich netreba liečiť, prípadne ich nemožno ani objektívne zistiť, c) za bolesť budúcu (následnú) a za bolesť vznikajúcu zo zmien predtým už existujúcich. (3) Odškodnením za bolesť sa neodškodňujú straty na zárobku.

Podľa § 4 ods. 1 až 3 Vyhlášky č. 32/1965 Zb.: (1) Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následky"). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. (2) Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí: a) za poškodenie prechodného rázu, ktoré vedie len k dočasnému sťaženiu spoločenského uplatnenia; za také poškodenie sa považuje i nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa poznatkov lekárskej vedy počítať v čase kratšom ako rok, b) za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho rázu, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia. (3) Odškodnením za sťaženie spoločenského uplatnenia sa neodškodňujú straty na zárobku.

V prejednávanej veci si žalobkyňa odškodnenie za bolesť - náhradu škody na zdraví titulom bolestného v žalobe neuplatnila, nakoľko jej bolo uhradené (pred podaním žaloby, v sume 4.050 Sk). Uplatňovala však žalobou doplatenie náhrady škody na zdraví titulom SSU v sume 28.440 Sk (39.000 Sk podľa základného bodového ohodnotenia SSU - zaplatená suma 10.560 Sk = 28.440 Sk) a mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť vo výške 20-násobku bolestného v sume 2.554,27 eur, v týchto častiach súd žalobu zamietol, žalobkyňa (aj) v takýchto častiach napadla (tretí) rozsudok súdu prvej inštancie odvolaním, avšak neuviedla vo vzťahu k týmto nárokom žiadne konkrétne námietky ani tvrdenia, vo vzťahu k nim možno vzťahovať iba uvedenie ňou odvolacích dôvodov citovaním § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP, neuviedla aké konkrétne nedostatky vecnému dôvodu zamietnutia žaloby v takýchto častiach vytýka a bolo by porušením princípu rovnosti strán, pokiaľ by odvolací súd za stranu - de facto

z úradnej moci - vyhľadával všeobecne vytknuté (údajné) pochybenia súdu prvej inštancie, odvolací súd bližšie stanovisko k uplatneným dôvodom nezaujal, keďže všeobecné odvolacie dôvody neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť záveru súdu prvej inštancie, vedúceho k zamietnutiu žaloby v takýchto častiach.

Žalobkyňa si žalobou uplatnila titulom mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za SSU dvadsať násobok základného bodového ohodnotenia, sumu 25.540,73 eur, ktorý pozostáva z 2 častí: zo sumy 23.849,62 eur predstavujúcej trvalé následky na psychike žalobkyne a zo sumy 1.691,11 eur predstavujúcej trvalé následky žalobkyne vo sfére fyzickej ujmy (keloidné jazvy). Vo vzťahu k požadovanej sume 1.691,11 eur súd prvej inštancie vyhovel žalobe dôvodiac, že na základe vykonaného dokazovania, najmä ZP č. 6/2015 MUDr. Huťanom, PhD., ako i jeho výsluchom mal za preukázané, že žalobkyňa evidentne trpí v dôsledku úrazu trvalými následkami vo sfére fyzickej ujmy, nakoľko do dnešného dňa jej zostali keloidné jazvy na tvári, teda na viditeľnom mieste tela, a preto jej súd prvej inštancie priznal mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU z dôvodu trvalých následkov na psychike žalobkyne, súc viazaný žalobným petitom, v ňou uplatnenej sume 1.691,11 eur, predstavujúcej trvalé následky vo sfére fyzickej ujmy. Žalovaní i interveniet odvolaním napadli rozsudok súdu prvej inštancie aj v takejto vyhovujúcej časti veci samej, s ich námietkami v tejto časti sa už súd vyššie vysporiadal. K námietke intervenienta o absencii výpočtu požadovanej a priznanej sumy 1.691,11.eur odvolací súd uvádza, že výpočet sa nachádza v prvom odseku na 14. str. písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie bol názoru o primeranosti mimoriadneho 20-násobného zvýšenia počtu bodov za SSU vo sfére fyzickej ujmy (jazvy) z dôvodu, že ide o jazvy nie malé, keloidné, na tvári dieťaťa t.č. už mladej ženy, ktoré ju zohyžďujú.

Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti veci samej o náhrade škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a titulom mimoriadneho zvýšenia bolestného a vo vyhovujúcej časti veci samej o náhrade škody titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo vzťahu k fyzickej ujme podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

Tak, ako odškodnenie za bolesť musí byť primerané povahe poškodenia na zdraví a priebehu liečenia (§ 2 ods. 1 veta druhá vyhlášky č. 32/1965 Zb.), musí byť aj odškodnenie za SSU primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Úvaha súdu o „primeranosti“ zvýšenia nie je však neobmedzená, lebo vyhláška č. 32/1965 Zb. tým, že rámcovo stanovila predpoklady pre vznik nároku na základné odškodnenie a pre vznik nároku na jeho mimoriadne zvýšenie, určila zároveň aj hľadiská, ktoré v ich vzájomnej nadväznosti a kombinácii usmerňujú úvahu súdu o miere „primeranosti“ zvýšenia vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa.

Vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa môže súd odškodnenie primerane zvýšiť nad stanovené najvyššie sadzby odškodnenia bez akéhokoľvek obmedzenia, hlavne bez ohľadu na základný počet bodov zistený lekárom v záujme spravodlivej nápravy. Súd však musí takéto zvýšenie vykonané v rámci voľnej úvahy vždy náležite odôvodniť s prihliadnutím k mimoriadnej povahe a k okolnostiam konkrétneho prípadu.

Vyhl. č. 32/1965 Zb. nelimitovala súd maximálnou mierou zvýšenia základného bodového ohodnotenia. Súd bol pri výnimočnom zvýšení odškodnenia napr. za bolesť, limitovaný iba skutočnosťami uvedenými v bode I ods. 6 zásad, tvoriacich prílohu uvedenej vyhlášky. Pre možnosť zvýšenia odškodnenia za bolesť i SSU totiž platilo jediné obmedzenie, formulované v ust. § 7 ods.3.

Podľa § 7 ods. 1 až 3 Vyhlášky ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších prepisov: (1) Výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod. (2) Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk. (3) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

Určenie limitov v ods. 1 a 2 súd teda nezaväzovalo. Úsudok súdu o primeranosti zvýšenia odškodnenia vychádza jednak z konkrétnych, individuálnych okolností posudzovanej veci, jednak zo všeobecnej skúsenosti súdu s prihliadnutím na iné prípady podobného druhu.

Správna interpretácia ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. z hľadiska vymedzenia prípadov hodných osobitného zreteľa závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom významným kritériom je závažnosť spôsobenej škody na zdraví a možnosti vyliečenia či eliminácie spôsobenej škody. Pri určovaní rozsahu odškodnenia má súd možnosť podľa svojej úvahy posúdiť, aké zvýšenie náhrady za SSU je v posudzovanej veci primerané. Pri posudzovaní otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa

a určovaní rozsahu odškodnenia súd musí dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo ako celok spravodlivé. Za spravodlivé rozhodnutie o nároku na náhradu za vytrpenú bolesť a za SSU treba považovať také rozhodnutie, ktoré rešpektuje princíp proporcionality. Tento princíp vyžaduje, aby existoval vzťah primeranosti medzi priznanou výškou náhrady a spôsobenou škodou.

Odvolačný súd bol na rozdiel od súdu prvej inštancie názoru, že v prejednávanej veci sú dané dôvody pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia aj vo vzťahu k psychickej ujme, keď obsah spisu dáva podklad pre aplikáciu § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., keďže ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Základné bodové ohodnotenie vykonané lekárom nepostačuje na primerané zmiernenie následkov poškodenia zdravia žalobkyne, ale navýšenie odškodnenia za SSU dvadsaťnásobne, tak ako to žiadala žalobkyňa by tiež nebolo primerané. Je v súlade so zásadou plnej a spravodlivej ochrany odškodnenia SSU žalobkyne zvýšenie základnej lekárom určenej sadzby. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o mimoriadny prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje desaťnásobné zvýšenie základného bodového ohodnotenia psychickej ujmy. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom, ktorý súd prvej inštancie vyvodil z výpovede a znaleckého úkonu znalkyne MUDr. Tropek, t. j. že v čase keď žalobkyňa žila ešte pod dozorom svojich rodičov, títo nebadali nutnosť psychiatrickej liečby svojej dcéry v dôsledku pohryzenia psom žalovaných a ani samotná žalobkyňa v čase svojej dospelosti nemá potrebu a záujem o liečenie svojej údajnej psychickej traumy, hoci podľa tvrdení znalkyne izolovaná ako i sociálna fóbia sú liečiteľné, a že o tak vážne narušenej psychike žalobkyne ako tvrdí znalkyňa nesvedčí ani jej terajší spôsob života, kedy žalobkyňa sama bez svojich rodičov a blízkej rodiny je schopná riadne žiť a študovať na vysokej škole v tak vzdialenej krajine ako je Čína, a to bez závažnej ujmy na jej psychike. Nestotožnil sa ani so záverom, že ak by psychika žalobkyne bola tak vážne narušená ako tvrdí, tohto by s veľkou pravdepodobnosťou nebola schopná. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že tvrdenie žalobkyne, že trpí v dôsledku úrazu takou psychickou traumou, ktorá by jej bránila v bežnom spôsobe života, je účelové, a preto jej žalobu v časti mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU týkajúceho sa trvalých následkov na psychike žalobkyne v sume 23.849,62 eur ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd názor súdu prvej inštancie nezdieľa, poukazuje na závery znaleckého úkonu MUDr. Patricie Tropek, podľa ktorých sa u žalobkyne jednalo o prechodnú psychickú traumu, ktorá nevyžadovala liečbu psychológom ani psychiatrom, spoločenské uplatnenie žalobkyne nebolo vážne narušené v období od vzniku do roku 2004 v súvislosti s duševnou poruchou. Počas vyšetrenia však znalkyňa zistila v psychopatologickom rozbere psychopatologické dôsledky úrazu a zážitku z roku 2000. Rozvoj úzkostne fobickej symptomatológie v trvaní asi 10 rokov, ktoré v súčasnosti spĺňa kritériá úzkostne fobickej diagnostickej jednotky v psychiatrii. U žalobkyne sa jedná o fobie, ktoré sú zamerané na strach zo psov po otrasnom zážitku a o sociálny dopad "znetvorenia na tvári" čo ju čiastočne limituje v sociálnych kontaktoch - narušenie sebaobrazu v zmysle estetickéj kvality u ženy v dospievaní a v procese zrenia osobnosti, ktorá je t. č. vo vývoji. Prognosticky je predpoklad, že v prípade neliečenia psychoterapeutickou cestou sa postupne môže osobnosť pod vplyvom dlhodobej anxiety vyvinúť disharmonicky. Riziko hrozí v zmysle možných dekompenzácií i rozvoju úzkostnej poruchy. Psychoterapiou je možné u žalobkyne dosiahnuť trvalé zlepšenie a zaradiť sa do plnohodnotného života. Odvolací súd mal ďalej výpoveďou znalkyne na pojednávaní 15.11.2016 preukázané, že u žalobkyne od jej veku 14 rokov prichádzalo k rozvoju jej sociálnej fobie, ktorý má vždy určitý časový priebeh a jej fázy sa postupom času menia. Sociálna fobia pritom vytvára, resp. ovplyvňuje v konečnom dôsledku osobnosť človeka. Žalobkyňa vo veku 14 rokov používala množstvo make-upu, čo nebolo celkom akceptovateľné zo strany vyučujúcich a na otázky zo strany rodičov prečo to robí, nebola ochotná v tom čase komunikovať, tejto téme sa vyhýbala. Vo veku kedy jej spolužiačky a kamarátky chodili do kolektívu na diskotéky, žalobkyňa sa tomu práve vyhýbala, nakoľko nebola spokojná so svojim zovňajškom, ktorým sa neustále zaoberala, bola voči nemu zvýšene kritická a venovala mu množstvo svojho času. Toto bolo možné považovať i za dôvod zhoršenia jej prospechu v škole. Zvýšená observácia sa u 14-ročného dievčaťa prejavuje inak ako u 20-ročnej ženy. Zvýšená obsesia sa u žalobkyne prejavuje tým, že udržuje 8-ročný partnerský vzťah, čo nie je typické a možno z toho vyvodit', že má problém nadväzovať nové vzťahy. Nové vzťahy nevyhľadáva, prejavuje sa u nej prehnaný perfekcionizmus v súvislosti s jej zovňajškom, vždy musí byť upravená tak, aby nič nebolo ponechané náhode, pričom chybičky sa vyskytujú i u normálne upravených ľudí, čo žalobkyňa nie je schopná akceptovať. Žalobkyňa znalkyni uviedla, že na Slovensku nevedela študovať, porovnávala sa so svojimi rovesníkmi, a preto sa rozhodla pre odchod a štúdium v Číne, čo jej prinieslo určité uvoľnenie, avšak nie až do takej miery ako by očakávala, pretože tohto pocitu sa celkom nezbavila ani v Číne. Fobia zo psov sa u žalobkyne podľa jej vyjadrenia prejavuje tak, že sa nemôže priblížiť k psovi, ak nejakého stretne, potom nejde, nespí a bojí sa vyjsť na ulicu. Na otázku intenzity sociálnej fobie u žalobkyne, znalkyňa uviedla, že žalobkyňa je v polovici a v prípade ak sa nebude žiadnym spôsobom liečiť, tak sa v priebehu 5-10 rokov môže

dostať do stavu, že už nebude schopná vychádzať ani von a bude sa úplne izolovať. Do budúcnosti nie je možné predpokladať ako tento stav bude riešiť napr. keď bude mať deti. Fóbie žalobkyne sa dajú liečiť, avšak znalkyňa sa nevedela vyjadriť, či sa dajú aj vyliečiť, pretože priebeh liečby je u rôznych ľudí rôzny. Znalkyňa bodovo ohodnotila v lekárskom posudku pripojenom k jej znaleckému úkonu SSU žalobkyne počtom bodov 600. Odvolací súd výpoveď svedka P. G. na pojednávaní 15.11.2016 nepovažoval vo vzťahu k psychickému zdravotnému stavu žalobkyne za relevantnú, nakoľko žalobkyňu od detstva nevidel ani s ňou nehovoril a ním predložené fotky stiahnuté z facebooku z verejného profilu žalobkyne vyhodnotil ako dôkaz, ktorý nie je v rozpore s tvrdením znalkyne o sociálnej fóbii žalobkyne. Na základe všetkého vyššie uvedeného odvolací dospel k záveru, že následky škody na zdraví žalobkyne majú preukázateľne nepriaznivý vplyv na uplatnenie poškodenej žalobkyne v živote a v spoločnosti, najmä na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb, vrátane prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, a to najmä s ohľadom na nízky vek poškodenej v dobe vzniku škody na zdraví (žalobkyňa mala iba necelých 10 rokov) a považoval z vyššie ozrejmenej dôvodov hodných osobitného zreteľa za primerané zvýšenie základného bodového hodnotenia SSU na 10-násobok, keďže odškodnenie za SSU musí byť primerané povahy následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodenej uplatniť sa v živote a spoločnosti. Pri bodovom ohodnotení SSU vo vzťahu k psychickej ujme počtom bodov 600, žalobkyňou požadovanej náhrade za 1 bod vo výške 60 Sk, pri mimoriadnom zvýšení základného bodového hodnotenia SSU na 10-násobok, potom prislúchajúca náhrada škody na zdraví titulom mimoriadneho zvýšenia SSU vo vzťahu k psychickej ujme žalobkyne predstavuje sumu 11.949,81 eur (600 bodov x 60 Sk = 36.000 Sk x 10 = 360.000 Sk resp. 11.949,81 eur). Za tejto situácie preto odvolaciemu súdu neostávalo iné, než napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti veci samej o náhrade škody na zdraví titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo vzťahu k psychickej ujme podľa § 388 CSP zmeniť tak, ako je to uvedené v bode II. výroku tohto rozsudku odvolacieho súdu.

10. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP. (1) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP: (1) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Zásadu úspechu vo veci (§255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobkyňu v predmetnej veci preto bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešnú (späťvzatie sa týkalo iba násobkov, nie základu), keďže mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe uvedeného, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami odvolací súd priznal žalobkyni právo na plnú náhradu trov (celého) konania, avšak iba z prisúdenej sumy.

11. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)